Beckovské noviny

Ročník XV. číslo 2 - jún 2010 0,27 eur

Základná škola s materskou školou J. M. Hurbana v Beckove oslávila 50. výročie založenia 27. - 29. mája 2010

Z rokovaní Obecného zastupiteľstva

Uznesenia zo zasadnutia obecného zastupiteľstva konaného dňa 16.3.2010:

Uz.č.525/2010/ a - OZ vzalo na vedomie prihlášku p. Mgr. Ivany Hudecovej, bytom Beckov 203, na funkciu hlavného kontrolóra obce Beckov.

b) OZ konštatovalo, že prihláška splnila podmienky ustanovené obecným zastupiteľstvom schválené uznesením č. 510/2010/b dňa 26.1.2010.

c) OZ schválilo p. Mgr. Ivanu Hudecovú, bytom Beckov č.203, na výkon funkcie hlavného kontrolóra obce Beckov.

Uz.č.526/2010 a) - OZ vzalo na vedomie informáciu ohľadne prípravy riešenia vývozu, likvidácie a separovania domového odpadu v obci.

b) OZ schválilo zrušenie žetónového systému na vývoz KO v obci.

Uz.č.527/2010 a) - OZ vzalo na vedomie ponuky bankových inštitúcií pre poskytnutie úveru na prefinancovanie projektov z EF, a to Slovenskej investičnej, záručnej a rozvojovej banky, Dexia Banky Slovensko, a.s. a VÚB Banky.

b) OZ schválilo DEXIA banku Slovensko, a.s. pre poskytnutie úveru na prefinancovanie nenávratných finančných prostriedkov na projekty: Muzeálne nádvorie NKP Beckov a Regenerácia centrálnej časti obce Beckov.

Uz.č.528/2010 a) - OZ schválilo Dodatok k Zriaďovacej listine príspevkovej organizácie Beckovské muzeálne nádvorie ohľadne zmeny štatutárneho zástupcu.

b) OZ schválilo Zmluvu o výkone správy časti majetku obce Beckov.

Uz.č.529/2010 - OZ schválilo prípravu a realizáciu projektu z oblasti podpory - Operačný program ROP - 3.2b-2010/01 na neinvestičné aktivity v oblasti cestovného ruchu.

Uznesenia zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 13.4.2010:

Uz.č.530/2010 - OZ vzalo na vedomie kontrolu uznesení zo zasadnutí, ktoré sa konali 19.2.2020 a 16.3.2010 bez pripomienok.

Uz.č.531/2010 - OZ vzalo na vedomie plány činností komisií pre rok 2010 bez pripomienok.

Uz.č.532/2010 - OZ vzalo na vedomie Správu o činnosti obecnej knižnice za r.2009 bez pripomienok.

Uz.č.533/2010 - OZ vzalo na vedomie Plán práce hl. kontrolóra obce pre obdobie od 1.4. do 31.12.2010 bez pripomienok.

Uz.č.534/2010 - OZ vzalo na vedomie informáciu firmy Double Agency s.r.o. k príprave Beckovských slávností v roku 2010.

Uz.č.535/2010/ a) - OZ vzalo na vedomie informáciu o príprave zasadnutia obecných zastupiteľstiev obcí Slavkov a Beckov v rámci cezhraničnej spolupráce dňa 16.4.2010 o 19.30 hod. v obci Slavkov.

b) OZ odporučilo všetkým poslancom zúčastniť sa uvedeného zasadnutia OZ.

Uz.č.536/2010 - OZ schválilo presun hudobného kurzu od nového šk. roku do pôsobnosti ZŠ s MŠ J.M.Hurbana v Beckove.

Uz.č.537/2010 - OZ schválilo VZN o poskytovaní sociálnej pomoci obyvateľom obce v prípade náhlej núdze formou jednorazovej dávky.

Uz. č.538/2010 - OZ schválilo odmenu k Cene starostu pre p. Antona Uherčíka, bytom Beckov č.152, podľa Štatútu obce.

Uz.č.539/2010 - OZ vzalo na vedomie informáciu ohľadne prípravy projektu Vodný zdroj Ostredky - územné rozhodnutie.

Uz.č.540/2010/ a) - OZ vzalo na vedomie žiadosť Petra Šrámku, bytom Beckov č.201 o jednorazovú dávku v hmotnej núdzi.

b) OZ schválilo návrh sociálnej komisie o udelenie dávky v hmotnej núdzi pre p. Petra Šrámku, bytom Beckov č.201.

Uz.č.541/2010/ a) OZ - vzalo na vedomie žiadosť p. Evy Pavlíkovej, Beckov č.34, ohľadne dávky v hmotnej núdzi.

b) OZ schválilo návrh sociálnej komisie o udelenie dávky v hmotnej núdzi pre p. Evu Pavlíkovú, bytom Beckov č.34.

Uznesenia zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 14.5.2010:

Uz.č.542./2010 - OZ vzalo na vedomie kontrolu uznesení z 13.4.2010 bez pripomienok.

Uz.č.543/2010 - OZ vzalo na vedomie informáciu o príprave Volieb do NR SR v roku 2010.

Uz.č.544/2010 - a) OZ vzalo na vedomie informáciu o novele zákona o obecnom zriadení.

b) OZ uložilo pripraviť návrh nového Rokovacieho poriadku obecného zastupiteľstva.

Z: zástupca starostu, T: 20.8.2010

Uz.č.545/2010 - OZ schválilo VZN o určení miest na vylepovanie plagátov politických subjektov vo volebnej kampani k voľbám do NR SR v roku 2010 bez pripomienok.

Uz.č.546/2010 - OZ vzalo na vedomie správu o stave projektov financovaných z EF bez pripomienok.

Uz.č.547/2010 - OZ vzalo na vedomie čerpanie rozpočtu obce za 1.štvrťrok 2010 bez pripomienok.

Uz.č.548/2010 - OZ vzalo na vedomie čerpanie rozpočtu ZŠ s MŠ J.M.Hurbana za 1.štvrťrok 2010 na vedomie bez pripomienok.

Uz.č.549/2010 - OZ schválilo pre volebné obdobie 2010 - 2014 počet poslancov: 9

Uz. č.550/2010 A) - schválilo Zmeny a doplnky č.2 Územného plánu obce Beckov (skrátene ZaD č.2 ÚPN - O Beckov) na základe odporúčania Krajského stavebného úradu v Trenčíne, Odb. územného plánovania (list č. KSÚ 2010-8/2131-4:Ko, zo dňa 13.5.2010), v zmysle §26 a §31 ods.1 zákona č. 50/1976 Zb.- Stavebného zákona v znení neskorších predpisov.

Predmetom ZaD č.2 UPN-O Beckov je zmena funkčného využitia lokality „Za Vachátkou“ (pri areáli PD) na výrobné územie - energetické zariadenie - fotovoltaickú elektráreň.

Zmeny a doplnky č.2 ÚPN - O Beckov:

vypracoval Architektonický ateliér BP Piešťany, hl. riešiteľ Ing. arch. Bohuslav Pernecký, autorizovaný architekt č.1048 AA;

obstaranie a prerokovanie zabezpečila obec Beckov prostredníctvom Ing. arch. Marianny Bogyovej, odborne spôsobilej osoby na obstarávanie ÚPP a ÚPD;

sú majetkom obce Beckov;

sú nedeliteľnou súčasťou schváleného Územného plánu obce Beckov;

sú v určenom rozsahu záväzným alebo smerným podkladom na vypracovanie a schvaľovanie ďalšej územnoplánovacej dokumentácie, na územné rozhodovanie a na vypracovanie dokumentácie stavieb;

budú uložené v zmysle §28 ods. 3 v obci, na Spoločnom stavebnom úrade samosprávy v Novom Meste nad Váhom a na Krajskom stavebnom úrade v Trenčíne.

Územnoplánovacia informácia

Obec umiestni schválenú dokumentáciu ZaD č.2UPN-O Beckov na internetovú stránku obce: www.obec-beckov.sk, čím sa umožní dostupnosť dokumentácie všetkým záujemcom o územnoplánovacie informácie.

B)Vyhlásilo Všeobecne záväzným nariadením (VZN) číslo 2/2010 záväzné časti Zmien a doplnkov č.2 UPN - O Beckov - fotovoltaická elektráreň v lokalite „Za Vachátkou“.

VZN prostredníctvom záväzných regulatívov stanovuje urbanistickú koncepciu zmenenej lokality, funkčné a priestorové usporiadanie územia a podmienky jeho zastavateľnosti.

Uz.č.551/2010 - OZ vyhovelo žiadosti Centrum bývania, Čsl. armády 22, Nové Mesto n.V. ohľadne žiadosti o odovzdanie komunikácie s inžinierskymi sieťami v lokalite „Pri ihrisku“ na parc.č. 2139/75,76,77,78.

Zapísala Anna Benková

Voľby do NR SR 2010 - ako sme volili vo voľbách 12. júna 2010

Voľby do Národnej rady SR sa konali 12. júna 2010 v klube pri parku. Predsedom komisie bol p. Ľuboslav Batka, podpredsedníčkou Mgr. Jana Úradníčková, členmi boli: p. Anna Vaculíková, Mgr. Anna Vazovanová, PhDr. Ján Švacho, Miloš Jaroščiak, Zuzana Pavlíková, p. Adriana Barithová, Mrg. Ivana Hudecová a Mgr. Silvia Žovincová, zapisovateľkou p. Anna Benková.

Na hlasovaní sa zúčastnilo 731 voličov. Voliči odovzdali 718 platných hlasov. Traja voliči využili voľbu poštou zo zahraničia. Do NR SR v Beckove zvolili nasledovné strany (podľa poradových čísiel strán a hnutí):

- Európska demokratická strana	-	1 hlas
- Únia – Strana pre Slovensko	-	1 hlas
- Strana rómskej koalície – SRK	-	1 hlas
- Paliho kapurková, veselá politická strana	-	2 hlasy
- Sloboda a Solidarita	-	83 hlasov
- Strana demokratickej ľavice	-	25 hlasov
- Strana maďarskej koalície	-	3 hlasy
- ĽS – HZDS	-	38 hlasov
- Komunistická strana Slovenska	-	6 hlasov
- Slovenská národná strana	-	47 hlasov
- Nová demokracia	-	0
- Združenie robotníkov Slovenska	-	1 hlas
- Kresťanskodemokratické hnutie	-	100 hlasov
- Ľudová strana naše Slovensko	-	7 hlasov
- SDKÚ – DS	-	100 hlasov
- AZEN – Aliancia za Európu národov	-	1 hlas
- SMER – Sociálna demokracia	-	291 hlasov
- MOST – HÍD	-	11 hlasov

Na slovíčko, pán starosta...

Slovo má starosta obce Beckov p. Karol Pavlovič:

V týchto dňoch žila škola a s ňou aj obec oslavami 50-teho výročia svojho vzniku. Ako vnímate pôsobenie základnej školy dnes a čím by obec mohla prispieť k jej ďalšiemu úspešnému vývoju?

V prvom rade musím veľmi

kladne zhodnotiť organizáciu aj úroveň programu, ktorý škola zorganizovala na svoje výročie. Celý program sa niesol v atmosfére doby, ktorou škola za svoj 50-ročný vývoj prechádzala. Všetci občania obce mali možnosť vidieť v sobotu 29. mája v kultúrnom dome slávnostnú akadémiu, počas ktorej nás deti presvedčili, že z nich vyrastá mladá perspektívna generácia. Je treba priznať, že naša škola má neľahké postavenie, čo sa týka financovania, pretože nie je dostatočne veľká na to, aby financie, ktoré získa, pokryli všetky jej potreby. Učebný proces mi neprináleží hodnotiť, ale fungovanie školy po ekonomickej stránke mi nie je ľahostajné. Snažili sme sa získať peniaze na dostavbu školy z rôznych zdrojov a nakoniec sa nám podarilo získať nenávratný finančný príspevok z fondov EU. Na základe odborného tepelnotechnického a energetického posúdenia budovy školy sme získali peniaze na jej zateplenie, výmenu okien a rekonštrukciu a opravy poškodených častí striech. Okrem 5% povinnej účasti na financovaní tohto projektu, obec vynaloží tento rok aj ďalšie prostriedky na dostavbu jej častí z rozpočtu obce. Práce pokračujú uspokojujúcim tempom. Okná na učebňovom pavilóne sú vymenené a pracuje sa na jeho zateplení, tak ako to počasie dovolí. Termín ukončenia prác je október 2010.

Obec získala peniaze aj na ďalšie projekty...

Áno, ale viete, nie každá práca súvisiaca s veľkými investičnými projektami je hneď navonok viditeľná. Zmluvy sme podpísali len nedávno a prv než sa zakopne do zeme, je potrebné pripraviť veci tak, aby sme ich po organizačnej a finančnej stránke vedeli zvládnuť s čo najmenšími problémami. Tieto projekty – hrad aj námestie s parkoviskom pri obecnom úrade – sú organizačne prepojené a vzájomne na seba nadväzujúce. Doteraz sme už realizovali archeologický prieskum, ktorý bol a aj zostáva povinnou súčasťou projektov, vytýčili sa jestvujúce siete a hneď ako to počasie dovolí sa začne s výstavbu parkoviska a prípojok vody, elektriky a kanalizácie k Muzeálnemu nádvoriu na hrade. Rekonštrukcia námestia sa dostáva do poslednej etapy vzhľadom na to, že musíme nechať sprístupnenú zásobovaciu komunikáciu na hrad. Súčasne s muzeálnym nádvorím sa začne s rekonštrukciou kaplnky na hrade, pôjde o jej zastrešenie. Po dokončení týchto projektov očakávame väčší záujem o obec v rámci cestovného ruchu a je potrebné, aby sme sa na to dobre pripravili a tento moment využili v prospech obce. Aj týmto smerom sme už urobili krok a podali sme žiadosť o nenávratný finančný príspevok, ktorý bude podporovať rozvoj cestovného ruchu. Veľmi veľa bude záležať na službách, ktoré budeme vedieť poskytnúť návštevníkom, ale to je už „parketa“ pre občanov, ako sa dokážu zaktivizovať a rozbehnúť podnikanie v tejto oblasti. V tejto oblasti vidím veľkú perspektívu v oblasti podnikania a zamestnanosti.

K tomuto cieľu zrejme smerujú aj rekonštrukcie pamiatkových objektov – sôch sv. Floriána a sv. Trojice...

Samozrejme, nemôžeme si dovoliť zanedbať pamiatky, ktoré nám predkovia zanechali a ktoré k Beckovu neodmysliteľne patria. Je našou povinnosťou o tieto zdedené pamiatky sa starať a ochraňovať ich. Tieto historické artefakty sú nielen naším majetkom, ale aj majetkom budúcich generácií. Určite nikto z vás nechce, aby mu raz vnúčatá, príp. pravnúčatá vyčítali, že sme nezachránili tieto beckovské skvosty.

Zreštaurovaná socha sv. Floriána v parku teda už bude môcť potešiť oko aj návštevníkov Beckovských letných slávností, ktorých obec už nie je organizátorom. Prečo je to tak?

Ja sám veľmi dobre viem, čo obnáša organizovanie Beckovských letných slávností. Vedel by som o tom napísať román. Tento rok však máme ako obec nesmierne veľa povinností vyplývajúcich z už spomínaných investičných akcií, a preto som uvítal ponuku nášho občana Borisa Klčovského a agentúry Double Agency pokračovať v tradícií, samozrejme aj v spolupráci s obcou. Snahou organizátorov je naplniť očakávania návštevníkov, zachovať tradíciu a oživiť ducha miesta. Odlišnejšie poňatie týchto osláv môže byť prínosom, už len z toho dôvodu, že hrad bude zatvorený, a to otvára priestor iným aktivitám kultúrnym aj športovým. Ešte chcem dať do povedomia občanom s trvalým pobytom v našej obci, že od 1. júla si môžu zakúpiť zľavnené lístky na BLS na obecnom úrade u p. Martišovej.

Keď ste spomenuli športové aktivity – ste predsedom TJ Slovan Beckov a viem, že ste získali dotáciu na rozvoj športu v obci.

Funkcia predsedu Slovan Beckov nie je jednoduchá, zvlášť preto, že v sebe nesie zodpovednosť za chod klubu. V spolupráci s 9-členným výborom sa snažíme zabezpečiť jeho riadny chod, čo nie je vždy ľahké. Považujem za úspech, že sa nám na druhýkrát podarilo získať dotáciu „z úradu vlády“ s projektom „Podporme futbal v Beckove“. Finančné prostriedky budú použité v zmysle projektu, hlavne na podporu mládežníckeho futbalu v Beckove. Touto cestou chcem poďakovať členovi výboru TJ Slovan Beckov a poslancovi OZ pánovi Ľubošovi Prokopenskému, ktorý sa výrazne pričinil o prípravu a úspešnosť projektu.

Obec žije aj bežnými každodennými starosťami.

Máte pravdu. Aktivity, ktoré som spomínal sú tie zásadné pre ďalší rozvoj našej obce, no žijeme i bežnými každodennými starosťami, ktoré takpovediac riešim za pochodu, či už je to verejné osvetlenie, miestny rozhlas, komunálny odpad, snažíme sa, aby boli pokosené verejné priestranstvá, opravená miestna komunikácia, vyčistený kanál pri „mosteku“... no nie všetko sa dá zrealizovať naraz a k plnej spokojnosti všetkých. Ale verte, nie je ľahostajný žiadny problém, ktorý trápi našu obce alebo aj jednotlivca.

Okolo aktivít, ktoré obec absolvuje, je veľa administratívy. Je potrebné veľa operatívnych rozhodnutí a hlavne sú potrebné zásadné rozhodnutia, ktoré majú dopad na budúcnosť obce. Ako sa Vám spolupracuje s poslancami obecného zastupiteľstva?

V tomto volebnom období pracuje v našom obecnom zastupiteľstve 7 poslancov. Nestalo sa ani jedenkrát, že by nebolo schopné uznášania. Neprináleží mi hodnotiť prácu poslancov - to nechám na občanov. Rezervu vidím v počte poslancov, a preto som obecnému zastupiteľstvu navrhol, aby sa pre budúce volebné obdobie zvýšil počet členov OZ na 9, v čom mi bolo vyhovené. Rozbehnúť tak veľké investičné aktivity nie je a nebude jednoduché. Preto je potrebné, aby obec viedli v prvom rade ľudia, ktorí majú záujem o prácu a videli v nej hlavne službu občanom.

Finančné plánovanie v osobnom živote – ako predísť finančnému kolapsu

Život nám môže priniesť situácie keď zistíme, že si zrazu nemôžeme dovoliť používať peniaze na to, na čo sme boli doteraz zvyknutí. Nemáme ich dosť a sme z toho frustrovaní, často to vnímame ako stav, ktorý sme si sami neprivodili a máme snahu z neho obviňovať svoje okolie. Takýto postoj nám však nepomôže ani v prípade, ak sa nám naozaj stala nespravodlivosť, ktorej následky sme nemohli ovplyvniť. (Napríklad – prišli sme o prácu.)

Vo väčšine prípadov nie sú naše prvé riešenia najšťastnejšie, pretože nie sme včas schopní sa vzdať svojho životného štandardu. Najčastejšie tento stav riešime pôžičkou, čo je v poriadku, pokiaľ máme istotu, že náš terajší finančný stav sa v krátkej dobe zmení k lepšiemu. Ale aj v tomto prípade odporúčam veľkú obozretnosť.

Máme niekoľko možností ako a od koho si požičať. Ideálny stav je taký, keď je nám ochotná požičať rodina. Priateľská výpomoc je tiež východiskom. V obidvoch prípadoch odporúčam spísanie aspoň jednoduchej zmluvy o pôžičke, kde je uvedená suma, dátum dohodnutej splátky a písomné potvrdenie o prebratí finančného obnosu a o jeho splátke.

Pôžičku resp. úver môžeme, samozrejme, prijať aj od banky, ale v tomto prípade musíme počítať aj s poplatkami za uzatvorenie zmluvy, úrokmi a sankciami pri oneskorenom platení. Pri takejto pôžičke však máme istotu, že pravidlá sú jasne stanovené a banka pri všetkých úkonoch používa štandardné, zákonom stanovené postupy.

Človek vo finančnej kríze však mnohokrát nevie splniť kritériá pre poskytovanie úveru v banke (nemá stály príjem alebo nemá majetok, ktorý by mohol poskytnúť na ručenie ...) a obráti sa na nebankový subjekt, ktorého kritériá pre poskytnutie pôžičky buď nie sú také prísne, ako kritériá banky, alebo peniaze sú „rýchlejšie“.

V tomto prípade odporúčam, aby si zmluvu prezrel právnik a upozornil na jej prípadné úskalia. Táto pôžička je spravidla drahšia ako bankový úver a navyše nebankové inštitúcie nepodliehajú dohľadu Úradu pre finančný trh, takže obozretnosť je namieste.

Predtým, ako uzatvoríme akúkoľvek zmluvu o pôžičke, musíme mať jasnú predstavu ako a z čoho ju budeme splácať. Neodporúčam sa uchýliť k postoju : „Však sa to nejako utrasie...!“ Je treba sa k problému postaviť racionálne a urobiť si jednoduchú mesačnú kalkuláciu príjmov a výdavkov.

Mali by sme si spočítať náklady asi v tomto poradí:

1. nevyhnutné náklady na bývanie (napr.: nájomné, plyn alebo iné palivo, elektrika, vodné-stočné, telekomunikačné poplatky, koncesionárske poplatky...)
2. iné pravidelné poplatky

(napr.: splátky pôžičiek, poistky, školné + stravné deťom...)

3. stravu a základné hygienické prostriedky;
4. odev a obuv;
5. predmety domácej potreby (napr.: náradie, drobné elektrospotrebiče, posteľné súpravy, uteráky, kuchynské vybavenie…)
6. investičné náklady (napr. nákup nábytku, chladničky, práčky, počítača a príslušenstva a do takýchto nákladov môžeme započítať aj – nazvime ich - externé náklady, mám na mysli investície do záhrady, chaty a pod.)
7. náklady na dovolenky, koníčky a “neresti”.

Do prvých dvoch položiek uvedieme skutočné aktuálne náklady v mesiaci. Do položiek 3-7 dáme odhad nákladov. Aby sa čísla priblížili realite, môžeme si skúsiť spomenúť aké veci sme nakupovali v minulom roku a urobíme si mesačný priemer, alebo si spíšeme všetky potreby a plánované výdavky za vybraté časové obdobie, a potom si urobíme mesačný priemer. Takže, keď už vieme koľko potrebujeme peňazí za mesiac, spočítame si aj mesačné príjmy:

1. základné príjmy (platy, podpory v nezamestnanosti, príspevky a prídavky...)
2. mimoriadne príjmy (sú to jednorazové príjmy, o ktorých vieme, že ich dostaneme- napr. z predaja majetku, dedičstva, z poistiek, z vlastných viazaných úspor...).

V prvej položke uvedieme príjmy aktuálne, v druhej položke príjmy priemerné mesačné.

Pokiaľ máme finančné problémy je isté, že naše priemerné výdavky sú vyššie ako priemerné príjmy a dôležité je vedieť, akú sumu asi predstavuje tento rozdiel. Našim cieľom je dosiahnuť, aby sa naše príjmy aspoň rovnali našim výdavkom.

Neostáva nám nič iné, len si začať „uťahovať opasok“. Začneme zo svojich výdavkov vyškrtávať od položky 7 po položku 5. Tieto výdavky môžeme odstraňovať radikálnejšie, pretože nie sú nevyhnutné pre našu existenciu. Výdavky na položke 4 a 5, môžeme obmedziť buď obmedzením množstva alebo znížením ceny za tovar a služby (napr.: budeme nakupovať tovar inej kategórie - za nižšie ceny). Keď sme v tomto štádiu dosiahli medzi svojimi príjmami a výdavkami rovnítko, znamená, že sme na tom celkom dobre a našou úlohou je tento stav udržať a čo najrýchlejšie sa snažiť posunúť túto našu “rovnováhu” do “kreditu”(stav, keď naše príjmy sú vyššie ako výdavky).

V prípade, že sme si spočítali, že naše výdavky stále presahujú naše príjmy, skúsime ešte redukovať výdavky v položkách 1 a 2. Tu sú naše možnosti obmedzené a môžeme siahnuť len na niektoré výdavky. Najprv môžeme začať šetriť energiami. Znížime spotrebu vody, elektriny, plynu alebo iného média, za ktoré platíme. Možno budeme prekvapení, keď zistíme, koľko sa dá ušetriť energie pri varení, praní, svietení a umývaní. Prostriedky na znižovanie spotreby energií a vody sú všeobecne známe, len ich musíme uplatniť.

Môže sa stať, že ani šetrenie energiami a vodou nám nevyrieši nepriaznivý finančný stav, preto budeme musieť znížiť napríklad telekomunikačné poplatky. Zvážime, koľko mobilných telefónnych pripojení je v rodine nutných, alebo či je nutná pevná telefónna linka či internet a znížime tieto poplatky na najnižšiu možnú mieru.

Ak ani takýmto spôsobom nedosiahneme rovnováhu medzi príjmami a výdavkami a náš výhľad do budúcnosti vo finančných otázkach nie je priaznivý, budeme nútení buď predať nejaký náš hnuteľný, prípadne nehnuteľný majetok a ak ho nemáme, tak musíme do najvyššej možnej miery znížiť náklady na náš byt. Na uskutočnenie takéhoto kroku nemáme veľa možností a je isté, že sme sa dostali do stavu sociálnej núdze.

Čo teda robiť?

1. presťahovať sa do bytu nižšej kategórie;
2. presťahovať sa k príbuzným a bývať podľa možnosti za min. náklady (napr. k rodičom);
3. presťahovať sa do zariadenia núdzového bývania (alebo podobného zariadenia v záchytnej sociálnej sieti).

Pokiaľ ste boli nútení použiť tretiu variantu, stávate sa sociálne odkázanými.

Tento stav môže štát po splnení stanovených podmienok zmierniť prostredníctvom dávok a príspevkov v hmotnej núdzi. Poskytovanie tejto finančnej podpory upravuje Zákon č. 562/2008 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi platný od 1.1.2009.

Žiadosť o dávku a príspevky v hmotnej núdzi sa podáva na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Tieto dávky sa upravujú k 1.9. bežného roka a súvisia s výškou životného minima, ktorá sa upravuje k 1.7. v roku. Najnižšia dávka je 1,- euro a dnes platná maximálna dávka pre jednotlivca bez detí je 175,62 eura.

Jednorázovú dávku môže poskytnúť vo svojej samosprávnej pôsobnosti aj mesto alebo obec, ale táto dávka nie je nárokovateľná a je posudzovaná v legislatívnom rámci konkrétneho samosprávneho celku.

Je potrebné si uvedomiť, že poberanie týchto príspevkov a dávok je podmienené zákonnými ustanoveniami a dlhodobo nerieši existenčný problém jednotlivca alebo rodiny.

Snažme sa preto už pri prvom signále zhoršenia našej finančnej situácie racionálne posúdiť svoj stav a riešiť ho hneď od začiatku. Nečakajme na upomienky, súdy a exekúcie. Našu situáciu to len zhorší, pretože zaplatíte aj za každý úkon, ktorý bol zo strany inštitúcií vykonaný na úkor vášho majetku.

Ing. Marika Jurčacková

MALÝ KONZUM a rodina Šprinclovcov

V pondelok 10. mája 2010 podvečer sme sa stretli so súčasnou majiteľkou – pani Žaneta Sedláčková, rod. Šprinclová si zaspomínala na staré časy.

Kto bol zakladateľom obchodu?

Zakladateľom firmy bol môj tato Pavol Šprincl. Bolo to 8. mája 1991 – otvárali sme, bola nedeľa.

Rozprávame sa takmer na deň 19. výročia.

Bol to pultový predaj so stoličkami na sedenie, podávala sa tam káva, zákusky nám vozili zo Stankoviec. Mali sme tri stoly a 4 stoličky pri každom stole. Keď sme otvárali, bolo veľmi pekné počasie. Cez víkend som tam nebola, nastupovala som až v pondelok, robili tato s mamou. V Beckove sme boli prví predajcovia potravín po r.1989. Bola som ešte slobodná, rok predtým som skončila školu, pracovala som v beckovskej Jednote. Tato ma požiadal, či by som nešla k nemu do obchodu. Toto je moje druhé zamestnanie v živote.

Mama Zdenka Šprinclová s vami pracovala od začiatku?

Boli sme dlho rodinný podnik, mama sa k nám pridružila o rok neskôr – traja sme mali živnostenské listy – boli sme združenie pod názvom Malý konzum. Vymyslel to môj otec, on bol hlavná páka vo všetkom, mal na vymýšľanie, vedel, čo zlepšovať, bola to všetko jeho robota. Mal rozhľad.

Kde získal otec skúsenosti na otvorenie obchodu?

Otec bol vyučený kuchár čašník, robil vedúceho pohostinstva, mäsiarstva; učil sa v Bratislave, dostal sa do Prahy, pracoval na Slapoch. Pracoval po celej republike. Mal veľké skúsenosti a odvahu.

Prečo obchod?

Stále nad tým rozmýšľal, a keď sa naskytla príležitosť, nezaváhal. Táto jednotácka budova bola po r. 1989 na predaj, tato išiel na konkurz, vyhral ho, mama dala peniaze a začalo sa zháňanie. Bola to odvaha.

Ľutovali ste niekedy, že ste otvorili obchod?

Vtedy nie. Teraz už by som to nezačala. Neviem si predstaviť inú robotu, som stále zvyknutá s ľuďmi, ale už je to tak náročné... a vlastne dnešné spoločenské prostredie nie je naklonené malým podnikateľom. Teraz to už nie je také krásne, dedinské, všetko je chladnejšie. Prv ľudia išli do obchodu, nakúpili si, vyžalovali sa, porozprávali – dnes už nikto nemá na nič čas. Boli sme komunita, dnes je to unaháňané, náročnejšie, nie je na nič čas.

S láskou spomínate na začiatky...?

Veľmi rada na tie staré časy spomínam. Mala som menej starostí, bola som slobodná, a bol tu otec. Mal taký inštinkt - vlastne mi chýba čím ďalej viac.

Bolo sa s kým poradiť?

Áno, oprieť sa bolo o koho, ostatní majú iné záujmy, obchod nie je ich hlavný záujem.

V dnešnej dobe vôbec chýba ten starodávny obchodník: „ručičky bozkávam" ako bol u nás p. Bella. Dnes to už nie je, v reťazcoch už ani nie sú predavači. Tam nemajú predstavu o cenách, tovaroch. Kamkoľvek idem, všade si pozerám ceny, chodím sa pozerať, čo je nového, čo kde vymysleli, ale - podľa mňa - zatiaľ to staršie neprekonali. Sú krajšie obaly. Ale nepáči sa mi to niekoľkonásobné separovanie – krásny aspoň dvojitý obal, jeho vyhodenie pri separácii, putovanie na skládku. Zákony, ktorými sa musíme riadiť v obchode s potravinami, sú nevhodné, nepriateľské ku konzumentovi, aj k predajcovi. Vraj nehygienické: chlieb v igelitovom obale splesnivie, rožky budú gumové. Dnes je všade samé éčko, neverím, že je to ešte prírodné. Neverím, že v minulosti boli ľudia na Slovensku menej nároční, ako dnes. Hygiena sa chápala inak. Napríklad v súčasnosti sa nikto nestará o priekopy, suché drevo nikto nezberá, majitelia neudržiavajú svoje pozemky, lesy. Je to daň za životnú úroveň, ktorú máme.

Žanetka, ste šťastná?

Šťastná ako človek – áno, v rodine je pokoj, deti mám zatiaľ dobré, ešte sú neplnoleté, ešte ma potrebujú, hoci staršiemu to viac vadí, čo vadí zase mne. Nemáme vážne veci, s mamou sa stretáme v obchode, väčšinou naša debata ide okolo obchodu. Mávame aj rodinné stretnutia, bývajú veselé. Mama chodí ešte do obchodu pomáhať, nedá jej to, aj keď odovzdala živnosť.

Kedy zomrel tato?

Tato umrel v r.1996. Keď sa mu splnil sen o rozšírení podniku. Mal predstavu, že obchod nechá mne a on si otvorí reštauráciu – srdce ho tiahlo do kuchyne. Reštauráciu – Ponorku sme otvárali v máji 1996, keď bol v obci na návšteve p. prezident Michal Kováč. Ale tato hneď 2. júna zomrel vo Francúzsku, kde bol na dovolenke aj s mamou. Zostala som sama. Hodil ma do hlbokej vody ako neplavca. Nemala som ani šajnu o krčme.

Napriek ťažkým začiatkom ste predsa uspeli.

Zvládla som to s obrovským vypätím. Najviac mi pomohlo, že ma podporil manžel. Ráno som vstávala o 5. h. a v noci o 1. alebo 2.h. som išla spať. Syn Marek mal vtedy 2 roky. Bol to jediný vnúčik, ktorého sa dedko dožil. Musela som všetko vybavovať nanovo. Bolo to nečakané, strašné.

Odkiaľ pochádza Vaša rodina?

Dedko Karel Šprincl bol z Moravy, cez vojnu, keď bol protektorát, sa babka ako novomanželka musela za ním vysťahovať. Prvé dve deti sa im narodili na Morave, tato už v Beckove v r. 1947, keď sa po vojne vrátili. Vrátili sa do ničoho. Dedko tu robil v kameňolome, babka robila v horách – kálala drevo s p. Harmádyovou. Potom dedko zostal na pľúca – stal sa invalidom v 40-tych rokoch. Lekári mu nedávali ani 2 roky, ale žil ešte 26 r. Dedko bol dosť vzdelaný, veľmi rád čítal. Túto čitateľskú vášeň som zdedila po ňom. Čítam a kupujem knihy – knihy mi pomáhajú, oddýchnem si pri nich, mám rada najmä životopisy.

Čo ste čítali naposledy?

Naposledy som čítala Dcéry Márie Terézie. Mám rada historické oddychovky. Aj beckovská história ma baví. Do knižnice sa nedostanem, niečo mám doma (vyše 600 kníh). Potrebovala by som históriu rozpísať do príbehov – to mi chýba, nielen fakty, tie sú suché. Potrebujem príbeh, napr. o Medňanskom. Neviem nič o beckovských kronikách – zaujímalo by ma to.

Cítite sa pevne zrastená s rodnou obcou?

Neviem si predstaviť, že by som bývala niekde inde ako v Beckove, je to pekná dedina.

Ste tu na rane.

Áno, ľudia sa posťažujú... Napríklad cudzím chýba tabuľa, že je hrad zatvorený.

Ponorku ste predali?

Ponorku sme dali do prenájmu, rozhodli sme sa, že sa vrátime k rodinnému podniku, mama už nevládze. Vrátila som sa z Ponorky do obchodu, nemal to kto viesť. Nejde aj obchod aj Ponorka súčasne, je toľko predpisov... Jeden človek to nestihne a ešte aj byť zamestnaný.

Ale práce sa nebojíte. Pamätám si, ako Vám išla od ruky na rôznych podujatiach.

Mám rada, keď je veľa roboty, nemám rada, keď je pokoj. Áno, tešili sme sa dvakrát do roka na záverečnú – na Štedrý deň a na Silvestra. Čakalo sa na koniec dňa, aby sa s posledným zákazníkom otvorila fľaška – bola to taká rozlúčka.

Dobre vás počúvať. Dávate poéziu do každodennej práce.

Áno, mám to rada, každá práca je náročná. Musíme to robiť poriadne, snažiť sa.

Napokon sme sa presunuli do predajne a urobili pár fotiek: Žaneta Sedláčková, brat Radoslav Šprincl a ich mama Zdenka Šprinclová. Žena za pultom. Ona predáva dopoludnia a brat popoludní (alebo naopak), mama len na výpomoc. Už si svoje odrobila, ale aj tak zaháľať nedokáže. Možno 19 rokov nie je veľa na obchod, ale v živote človeka sa udeje dosť. Napríklad dospejú deti, či zostarnú rodičia.

A to sme nehovorili o sponzorskej pomoci, ktorú majitelia Malého konzumu poskytovali rôznym kultúrnym podujatiam v obci. Uvidíme, čo dokážu ešte povedať do budúcna. Ale v každom prípade im držíme palce.

Za rozhovor ďakuje

Dana Badžgoňová

PRVÝ MÁJ

V tomto roku nás pracovníci prevádzky potešili postavením mája na netradičnom mieste – na Trojičnom námestí v Beckove. (b)

Lampiónový sprievod

65. výročie oslobodenia našej obce sme si pripomenuli v piatok 9. apríla 2010, kedy sa uskutočnil pietny akt kladenia venca pri pamätníku padlým v parku, v rámci ktorého sa opäť konal lampiónový sprievod. Účastníci sa stretli o 19.30 h pred základnou školou, odkiaľ sa sprievod presunul k pamätníku padlým v parku. Obetiam I. a II. svetovej vojny položili veniec zástupca starostu p. Jaroslav Zbudila a poslankyňa p. Anna Kabelíková. Úvodnú báseň predniesla žiačka základnej školy Veronika Martišová, prítomným občanom sa prihovoril starosta obce Karol Pavlovič a s dvomi národnými piesňami vystúpil Beckovský spevácky zbor. (lM)

Svätý Florián je na svojom mieste

V sobotu 8. mája 2010 v popoludňajších hodinách bola naša obec svedkom výnimočnej udalosti. V tento deň bola totiž slávnostne posvätená zrestaurovaná socha svätého Floriána, ktorá je umiestnená na okraji parku ohraničenom dláždením. Jej krása sa umocňuje obzvlášť v nočných hodinách, kedy je osvetlená dvomi reflektormi. Svätý Florián je patrónom pekárov, hrnčiarov, hutníkov, taktiež je ochrancom pred neúrodou, búrkou a suchom, avšak najmä je uctievaný ako patrón hasičov, a práve v tomto duchu sa niesol aj celý slávnostný deň.

Socha svätého Floriána má v Beckove pomerne ďalekosiahlu históriu. Centrum obce od začiatku 19. storočia začalo meniť svoj vzhľad, a práve v tomto období bol do parku umiestnený barokový stĺp so sochou tohto významného svätca. Avšak zub času a vandali sa spoločne pričinili o to, že v súčasnosti bolo jej zrestaurovanie prakticky nevyhnutné. Akademický sochár Jozef Klech, ktorý je beckovským rodákom, sa tejto renovácie ujal, a tak v súčasnosti má svätý Florián v našom parku konečne dôstojnú podobu. Snáď v takejto kráse vydrží čo najdlhšie!

Slávnosť sa začala sprievodom beckovských hasičov, ktorý bol sprevádzaný dychovou hudbou Vlčovanka. Po jeho ukončení vystúpil pred prítomnými občanmi so svojím príhovorom starosta našej obce Karol Pavlovič. Samotné posvätenie sochy – taktiež aj s krátkym príhovorom – vykonal pán farár Tibor Šuba. Napokon beckovskí hasiči slávnostne položili pod sochu svojho patróna veniec so stuhou, na ktorej je veľkým písmom napísané motto všetkých hasičov: *„Bohu na slávu, blížnemu na pomoc.“*

Po skončení všetkých oficialít ukázal novomestský dobrovoľný hasičský zbor aj niečo zo svojho umenia. Na parkovisku pred múzeom bol predvedený hasičský zásah, z čoho mali radosť najmä tí najmenší diváci. Samozrejme, v takýto deň nesmie chýbať stánok s občerstvením, ktoré pripravila firma BEKO – Milan Nožina. O príjemnenie posedenia sa až do večerných hodín starala Vlčovanka.

Martin Minárik

Sprievod hasičov

Hrá HD Vlčovanka

Posviacka obnovenej sochy

Novomestský hasičský zbor v akcii

Starostovia Beckova a Slavkova – Karol Pavlovič a Petr Vladovič

VÝLET SENIOROV

Tak ako každý rok i teraz **20. mája 2010** sa 48 členov ZO JDS v Beckove vydalo pohodlným autobusom na cestu smerom na južné Slovensko.

Prečo smerom na juh? Dvojdňový zájazd by bol finančne náročný. Naša organizácia JDS má 128 členov a každý má možnosť dať návrh, kde by sme mohli ísť. Za uplynulých 11 rokov sme prešli veľa, preto sa zrodila cesta tam, kde sme ešte neboli.

Komárno – Námestie Európy

Komárno je slovenské mesto, kde žijú ľudia i maďarskej národnosti. V dvoch múzeách a v Rímskom lapidáriu nás sprevádzali sprievodkyne po slovensky, keď sme potrebovali informáciu, odpoveď znela po slovensky. Možno obsluha v reštaurácii bola horšia, ale bola to čínska reštaurácia. Keď za jeden deň chceme veľa vidieť, musíme si udržať určité tempo.

Nitra, slávna Nitra Svätopluka a Pribinu. Mohli sme si pozrieť a vypočuť sprievodné slovo po nitrianskom hrade. Pri autobuse nás čakal rodák z Beckova pán dekan Peter Klech. Celú cestu prešiel s nami. Svojou krásou a umením na nás zapôsobila katedrála, všetko je prístupné a otvorené. Prehliadku sme končili na vyhliadke pri hradnej studni, stáli sme na hradbách z obdobia Veľkej Moravy, mesto Nitra sme mali ako na dlani. Po ceste dolu sme prešli okolo súsošia sv. Cyrila a Metoda, prvých učiteľov kresťanstva na našom území.

Nitra – s Petrom Klechom, dekanom

Mesto Nitra aj po včlenení do Uhorského kráľovstva ostalo dôležitým centrom, do ktorého patrilo takmer celé územie dnešného Slovenska a je sídlom biskupa až do dnešných čias. Sakrálno-historické skvosty, ktoré sme videli presahujú rámec Nitry i rámec Slovenska.

Poďakovaním p. dekanovi Klechovi sme nastúpili do autobusu a zastavili sa až na večeri u p. Lintnera na Majeri. Ustatí, myslím, aj spokojní (až na jedincov) sme skončili pri bránach svojich domovov. ***Margita Bubeníková***

Urobiť dobrú vec

Je piatok 26. marca 2010 popoludní, slnko svieti a teplomer ukazuje 17°C. Zo 126 členov ZO JDS v Beckove smeruje k cintorínu 29. Mohlo nás byť viac, ale… neviem príčinu tých ostatných 97, čo nemali záujem pomôcť. Náš cintorín má veľmi peknú polohu, je na rovine, oplotený, v strede stojí Dom rozlúčky, z ktorého už vedie iba jedna cesta, z ktorej niet návratu.

Keď sa mysľou vrátim o 5 mesiacov späť a predstavím si, ako boli na sviatok všetkých svätých vyzdobené hroby – bola to jedna krásna kvetinová záhrada, jeden hrob krajší ako druhý. Prešlo skoro pol roka. Vinou silného vetra a nedbanlivosti pozostalých okolo hrobov vznikla hotová spúšť.

Česť výnimkám. Iste svojich blízkych navštívime i viackrát do roka, ale vyhorené kahance a pod. nepatria za pomník, ale do kontajnera (do ktorého patrí iba odpad z cintorína!).

Niečo vyše hodiny nám trvalo vo vedrách odnosiť odpadky z obidvoch cintorínov. V budúcnosti by sme túto očistu mali urobiť v spolupráci s mladými. Bolo by dobré zasiať semienko spolupatričnosti, aby nezabudli na starých a prastarých rodičov a vyhli sa vandalizmu a zneucteniu toho, čo je blízke ich rodičom. ***Margita Bubeníková***

Výstava kabeliek

Slovo dalo slovo a práca sa začala. V klube pri parku zostala prázdna miestnosť, ktorú si prenajímala ako nocľaháreň SAD Trenčín. O úpravu miestnosti sa postarali pracovníci obecnej prevádzky.

V malých i väčších batohoch sa začali zbierať kabelky – 147 kusov, ručníky – 57 kusov, šperkovnice, bižutéria, rukavičky, viazanky. Keď sa toto všetko rozložilo po stoloch, zatočila sa nám hlava: ako to všetko do malého priestoru dostať? Dva dni z členov výboru ZO JDS stekal pot, ale podarilo sa. Rozdelili sa služby a 8. - 9. mája 2010 pri príležitosti posvätenia sochy sv. Floriána sme výstavu sprístupnili.

Návštevnosť bola dobrá, o čom svedčí vyše 200 podpisov v kronike ZO JDS, sú tam i slová pochvaly.

Výstavu si môžu naši občania pozrieť i cez Beckovské slávnosti.

Margita Bubeníková

Ku Dňu matiek

Väčšina všetkých krásnych vecí v živote sa vyskytuje v dvojiciach, trojiciach, tuctoch alebo v stovkách: ruže, hviezdy, západy slnka, dúhy... Ale mama je na celom svete iba jedna. Svoju vďaku a lásku k nej môžeme vyjadriť rôznymi spôsobmi: milým úsmevom, pohladením, kvetom, alebo len našou prítomnosťou.

I naša obec spolu so základnou školou každoročne vzdáva úctu matkám programom uvitým z kytice piesní, básní, scénok a tancov.

Keďže tento rok sa učitelia a žiaci základnej a materskej školy pripravovali na významnú udalosť, akou sú oslavy 50. výročia založenia základnej školy, ktoré sa konali koncom mája, všetky prítomné mamy, babky, prišli v nedeľu 9. mája 2010 pozdraviť pri príležitosti ich sviatku deti z malej oravskej dedinky Rabčice pod vedením pána Miroslava Tropeka.

V našej obci neboli po prvý krát. Svojou hrou na heligónkach potešili už návštevníkov 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci Beckov. A nesklamali ani v tento slávnostný deň. Ich vystúpenie bolo príjemné, veselé a verím, že potešilo všetkých prítomných.

Počas programu mamy pozdravil vo svojom príhovore starosta obce Karol Pavlovič a svojim krásnym spevom deti z hudobného kurzu v Beckove, ktorý vedie Bc. Františka Chalániová. Programom sprevádzala žiačka 9. ročníka základnej školy Veronika Martišová.

Po ukončení programu všetky mamy dostali kvety, ktoré im odovzdali Kristínka a Paulínka Bánovské a Simonka Striežencová. O ozvučenie sály sa postarali P. Martiš a J. Straka. ***IM***

Na foto: *Vystúpenie Mladého heligónu z Rabčíc a detí hudobného kurzu*

DOKTOR VONDRA V SPOMIENKACH

Sedemnásteho októbra uplynie 111 rokov od narodenia jedného z radu beckovských lekárov MUDr. Viktora Vondru (17.10.1899 – 31.12.1938)

Portrét dr. Vondru od J. Alexyho

Toto sú voľné spomienky syna, ktorému otec zahynul ako jednoročnému. (Ťažko skladať obraz, keď chýbajú puzzle.)

Moja dcéra začala kresliť rodostrom. Zistila, že môj dedo sa narodil v Kecskeméte, v južnom Maďarsku. V neďalekom Nagykörösi síce bolo veľké územie obývané Slovákmi, ktorí sa sem v minulosti vysťahovali z Gemera, ale neviem si predstaviť, ako sa tam mohlo objaviť takéto meno. Jeden známy mi povedal: veď to musel byť potomok českého žandára, čo ho tam preložili v rámci Rakúsko-Uhorska. Ak sa dcéra nedopátra, náš pôvod z tejto strany ostane zahmlený.

MUDr. Viktor Vondra

S mojou starou matkou je to jednoduchšie: bola dcérou záhradníka Štefana (?) Velicha z kočovského kaštieľa. V tom čase tu býval gróf Gejza Rakovský, pôvodom z Rakova v Turci, právnik, uhorský politik, ktorý sa venoval botanike, šľachtiteľstvu a ovocinárstvu. Nie div, že mal okolo svojho príbytku pekné prostredie.

„Park bol zveľadený vzácnymi drevinami a stal sa známym aj pre obdivovateľov z cudziny“, môžeme sa dočítať na webovej stránke obce Kočovce. Pradedo tu pôsobil práve v tom čase. Je možné predpokladať, že grófove zámery realizoval práve on. Nevieme, kde stretla jeho dcéra Zuzana svojho budúceho manžela a ako sa dostal na Slovensko. Bol železničiarom. Železnica bol c.k. (to je cisársko – kráľovský) štátny podnik. Bolo samozrejmosťou, že štát prekladal svojich zamestnancov, učiteľov, vojakov, policajtov, a teda aj železničiarov tam, kde ich potreboval.

MUDr. Vondra 1937

Keď som mal možnosť opýtať sa svojej žijúcej rodiny na svojich predkov, nemal som chuť. Bolo to dávno. Teraz mi je tá chuť už k ničomu: Neviem, kde všade dedo na železnici pracoval. Otec sa narodil v Novom Meste nad Váhom, do školy začal chodiť v Šali, pokračoval v Borovciach a Rakoviciach pri Piešťanoch. Detstvo prežíval v Chynoranoch. Tu bol jeho otec prednostom stanice.

Chynorany v tom čase bola dôležitá stanica. Nepodarilo sa mi to overiť, ale vraj tu neskoršie stával aj pražský rýchlik. Lokomotívy tu brali vodu. Vtedajšie vlaky potrebovali k pohybu iba uhlie a vodu. Naberanie vody chvíľu trvalo. Za ten čas sa preháňal šikovný chlapec s papierovými pohármi studenej vody popod okná vlaku a kričal „Pitná voda“. V jedno horúce, letné popoludnie, si otec so svojím bratom vyhliadli vhodné miesto, aby ich nebolo vidieť, a keď sa rýchlik pomaly pohol, do každého otvoreného okna hodili záprdok. Prednostu stanice to vtedy stálo miesto a rodina sa musela sťahovať.(Priznám sa, zmysel pre humor máme v rodine dedičný.)

MUDr. Vondra a Pišta Stano z Kálnice

Do nitrianskeho maďarského katolíckeho gymnázia začal Viktor Karol Vondra chodiť v školskom roku 1909/1910. Rok pred maturitou bol 15.10.1917 odvedený do rakúsko – uhorskej armády. Týmto odvedencom sa hovorilo „jednoročný dobrovoľník“. Pravdepodobne sa zúčastnil bojov na Piave a musel mať veľké šťastie, pretože tam v tom čase zahynulo veľa Slovákov. Ako vojak stačil 17.4.1918 na prievidzskom maďarskom katolíckom gymnáziu zmaturovať. Na vojne bol naozaj niečo cez rok a 28.10.1918, na Deň vzniku prvej československej republiky, bol demobilizovaný.

Na medicínu sa pripravoval v predstihu. Doteraz opatrujem množstvo maďarskej lekárskej literatúry. Jeho pamätníci spomínali, že ako študent sa učil pitvať žaby. Na Lekársku fakultu Univerzity Karlovej v Prahe ho prijali v školskom roku 1919/1920. Počas štúdia toho stihol hodne. Patril medzi študentov s výborným prospechom. Starý otec v tom čase už pravdepodobne nežil a stará matka vychovávala svojho mladšieho syna Karola Augustína, ktorý sa narodil v Kočovciach, v stiesnených pomeroch. Keď tento odišiel študovať právo na Právnickú fakultu Univerzity Karlovej, živiť oboch študentov v Prahe bolo naozaj ťažko. Viem, že obaja chodili po nociach vykladať uhlie do prístavu. Domnievam sa, že otca podporovala jeho budúca manželka Julka Lieskovská z Častkoviec, s ktorou sa behom štúdií 23.12.1923 oženil. Ako študent ešte pol roka dosluhoval povinnú vojenskú službu. Počas pražského pobytu sa zoznámil s Jankom Alexym, ktorý tam študoval maliarstvo. Vtedajší slovenskí študenti v Prahe sa snažili držať spolu a navzájom sa podporovať. Neumelci sa nechávali umelcovi maľovať a za obraz mu zaplatili, koľko pýtal. Nebolo to mnoho. Dcéra má otcov portrét z tých čias zo štetca tohto budúceho majstra slovenskej maľby.

Po rokoch stretol otec istého bývalého spolužiaka v Piešťanoch:

– Servus, Lojzo! –

– A kto ste vy? Ako sa ma opovažujete tykať? Ja som doktor Tenaten! – Vtedy si tá vrstva netykala, ale „sa“ tykala.

– Tak vieš čo, Lojzo? Bozaj ma ty vriť. –

Jedným z priateľov z pražského obdobia bol Gejza Vámoš. Neviem, či sa poznali ešte ako spolužiaci z nitrianskeho gymnázia, alebo boli až kolegami na fakulte. Gejza Vámoš sa narodil Slovensku predčasne. Neznášali ho úzkoprsí židia, antisemiti, nerozhľadení Slováci, publicisti. Po svojej návšteve Sovietskeho zväzu sa zastavil u otca a priniesol mu nejaké suveníry a gramofónové platne, čo odtiaľ doviezol. Zapamätal som si najviac „Póľuško, póle...“. Prekrásna ruská pieseň! Nepočuť ju teraz v našich médiách. Ale doteraz viem zaspievať aj jednu slohu z inej: „Za pasledňuju pjaťorku, najmu trojku lašadéj...“ tá sa po Februári 1948 u nás nesmela spievať. Platne podľahli Murphyho zákonom (čo sa môže rozbiť, to sa aj rozbije). V máji 1934 vyšla Vámošovi v Melantrichu Praha „Odlomená haluz“. Málokto zo súčasných čitateľov pozná túto knižku. Pravdepodobne v jeseni predchádzajúceho roku pozval otec Vámoša na poľovačku na zajace do Beckova. Otcov pes Brok mal nosiť obete streleckých vášní obom poľovníkom k nohám. Beckovské poľovačky na zajace boli chýrné. Úlovky sa vozili na rebriná-koch. Brok asi ustal. Z jednej cesty za zajacom sa nevrátil, márne ho čakali. Objavili ho ďalekohľadom (v tom čase to bol „kuker“), ako leží v brázde a štrajkuje. Epizódu opísal autor v „Odlomenej haluzi“ a venoval ju otcovi 11. septembra 1934, pri jednej z jeho návštev.

Brok mal smutný osud. Bol veľmi spriahnutý so svojím pánom. Po jeho smrti sa už nespamätal. Nejedol, nepil, celé dni vysedával pri jeho hrobe. Dali ho utratiť. Možno že na nejakej nebeskej poľovačke sa opäť stretli.

MUDr. Vondra ešte počas štúdia praxoval dva roky na fakulte u prof. Pelnáňa, po ukončení štúdia v nemocnici vo Volyni a v Kladne. 21.11.1930 sa stal praktickým lekárom v Čachticiach. Tu sa mu narodil prvorodený syn Milan Rudolf. Beckovskí pamätníci si možno spomenú, že ešte po druhej svetovej vojne bol na pravej strane pri vchode na hrad vysoký múr, popísaný odspodu až temer na vrch menami. Na najvyššom mieste bolo Milanovo meno.

V tridsiatych rokoch minulého storočia boli v móde prášky proti hlavyboleniu. Obľúbené boli najmä u dám, ktoré mali dosť voľného času na migrénu. V piešťanskom regióne to boli „Piešťanské prášky“ doktora Polláka. Pre novomestský okres vymyslel Dr. Vondra „Čachtické prášky“. Oboje boli naozaj účinné: obsahovali spoľahlivý acetylosalicyl, ktorý sa dodnes vyrába a predáva v tonách za rok.

Rudolf Strechay - Martin Rázus - Viktor Vondra

Otec mal mnoho kamarátov. Najlepším bol Ivan Kolesár, evanjelický farár v Adamovských Kochanovciach. Predtým, než sa stal bratislavským farárom a profesorom na Bohosloveckej fakulte, prešiel niekoľkými koncentrákmi. Popísal to v jednom povojnovom Tranovského kalendári. Po svojom rozvode si otec vzal za manželku Lenku Kováčovú z Kálnice. Sobášil ich pán farár Kolesár. Keď som sa v roku 1937 na „strechajovci“ narodil, krstil aj mňa a pridal mi meno Ivan. „To dával každému, koho krstil“, povedal mi Ivan Mesároš, tiež jeho krstniatko z toho obdobia, neskorší vedúci hydrocentrály v Kostolnej.

História beckovského poľovníctva, Červeného kríža a hasičstva je spojená s menom Dr. Vondru. Myslím, že u Švecov som videl fotografiu, keď sa brigádnicky za jeho účasti stavala požiarna zbrojnica.

Západné svahy považského Inovca so samotami a podhorskými dedinami bol lekársky obvod na nezávidenie. V čase veľkej hospodárskej krízy tu bola bieda a hlad. Neraz sa stalo, že za ošetrenie a lieky nedostal zaplatené. Ale, na druhej strane, ľudia ho mali radi. Viem, že to nebola výnimka, keď v zime, v noci či za dňa musel šliapať pešo na samotu v horách ku komplikovanému pôrodu.

Otec raz išiel po ulici s kamarátom a pred nimi Beckovčan, ktorý náhle prdol.

– Tak, a mám o päť korún menej – povedal lekár.

– A to už ako? – podivil sa kamarát.

– Keby nebol prdol, rozbolelo by ho brucho a on by bol došiel za mnou, ja by som mu pomohol a vyinkasoval by som od neho päť korún.

Dovolil som si uvádzať citáty doktora Vondru autenticky, ľudia naňho spomínajú, že hovoril bez obalu a nazýval veci pravými menami, čo niektorých naozaj vyrušovalo.

Viktor Vondra v mobilizácii

– Bol to taký ľudový, ľudský lekár. Zachránil môjmu bratovi život – povedal mi pán učiteľ Madara z Kočoviec, ktorý neskôr presídlil do Piešťan a potom do Bratislavy. Niet divu, že sa stretal na politických mítingoch s vtedajšími politikmi okresného kalibru, ako boli Martin Rázus (v tom čase evanjelický farár v Moravskom Lieskovom) alebo Rudolf Strechaj (budúci komunistický politik). Keď som chodil v Bratislave do školy, stretol som raz na ulici pána učiteľa Madaru:

– Ty si ešte nebol navštíviť predsedu Zboru poverenícov Strechaja? Veď Rudo bol s tvojím otcom kamarát. Keď tam prídeš, má čakáreň. Keď dlho nechodí, obchádza čakajúcich súdruh a naleje každému pohárik výbornej slivovice. – Úprimne to teraz ľutujem. Nepodarilo sa mi uskutočniť túto návštevu.

Strýko mi raz o svojom bratovi povedal: Ak mal umrieť, stalo sa to ešte v dobrom čase. Ako Čapek. Vojnové udalosti by bol ťažko prežil. Buď u jedných alebo u druhých by bol padol.

Otec mal Čapka rád ešte z čias svojho českého pobytu. V otcovej knižnici som zdedil mnoho jeho kníh. Lenže Čapka milovali aj iní a zo zbierky jeho kníh máme torzo.

Z útržkovitých informácií o poslednom dni života som ho nevedel rekonštruovať. V posledný decembrový deň doma oznámil, že ide navštíviť brata do Bánoviec a odišli autom aj s pánom Ľudovítom Ježkom ešte dopoludnia. Vracali sa popoludní. Na nechránenom železničnom priecestí trate Trenčín – Topoľčany otec, ktorý riadil, nedal prednosť prichádzajúcemu rušňu smerom od Trenčína a stretnutie s ním neprežil v aute ani jeden z nich. Otec vykrvácal na mieste a pán Ježko skonal po odvoze do bánovskej nemocnice. Posledný dokument v korešpondencii MUDr. Viktora Vondru je list Riaditeľstva štátnych železníc v Bratislave zo dňa 16.3.1939 so žiadosťou o náhradu za poškodenie rušňa vo výške 468,95 Kč.

Karol Vondra, syn
Stará Turá 2010

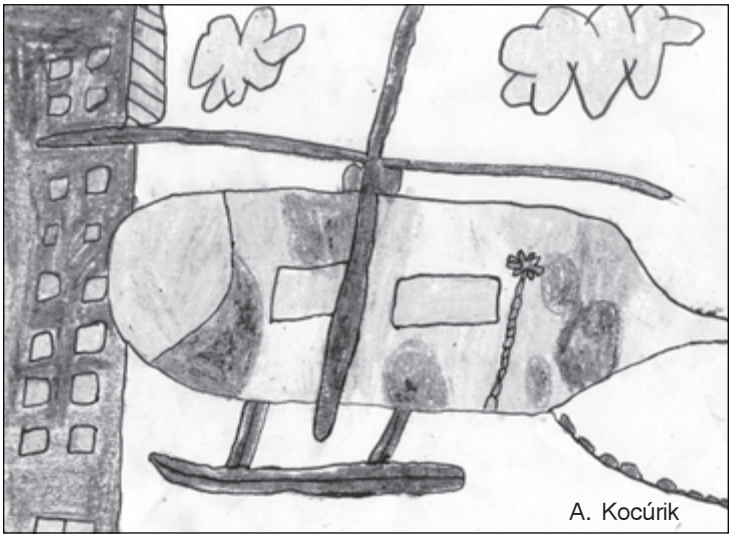
Pamäť, zabúdanie a naše pozitívne myslenie

V predchádzajúcom našom príspevku sme v súvislosti so spomienkami na prežité udalosti upriamili našu pozornosť aj na možnosť využitia spomienok na pozitívne ovplyvňovanie našej súčasnosti. Vo svojom živote sme každý z nás prežili veľa pekného a príjemného, na čo radi spomíname, ale zrejme aj dosť toho negatívneho, čo nám strpčovalo život a na čo by sme radi čo najskôr zabudli. Nuž, ale napriek tomu, že nám zabúdanie vie narobiť dosť starostí, najmä keď si nevieme spomenúť na to, čo sme zabudnúť nechceli, musíme byť vďační našej pamäti aj za túto jej vlastnosť, za schopnosť zabúdať. Veď ako by sme mohli žiť bez schopnosti časom zabudnúť na trpké udalosti, napr. na tragickú smrť dieťaťa, či ďalšieho milujúceho človeka.

Naša pamäť je zložitý proces pozostávajúci z viacerých aktov. Je to zapamätávanie, čiže vštepenie do pamäti, podržanie a vyvolanie z pamäti. Uskutočňuje sa to pod vplyvom viacerých psychických zákonitostí a interakcií. To, že si niekedy nevieme rýchlo na niečo spomenúť, neznamená, že to niekde v tej našej pamäti nie je. Je to tam. Problémom sa však niekedy stáva vedieť si to z pamäti „vyloviť“, čiže dostať do nášho vedomia. To, že sa nám to niekedy nedarí môže byť spôsobené (pod vplyvom stresu) poruchou koncentrácie našej pozornosti. A to je našou vôľou ťažko ovplyvniteľné. Čím viac a intenzívnejšie sa o to usilujeme, tým viacej dochádza k blokovaniu vynorenia sa toho, o čo sa úporne snažíme.

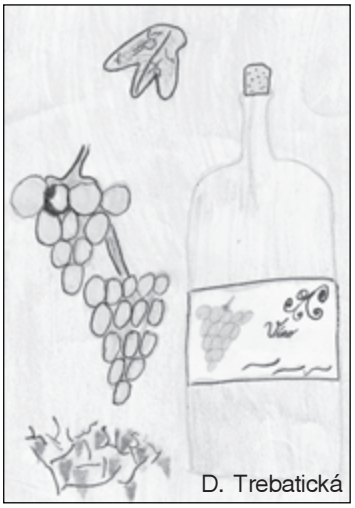
Konkrétnych príkladov na to by mohol uviesť zrejme aj každý z vlastnej skúsenosti. Žiak sa napríklad perfektne naučí básničku, ktorú večer doma odrecituje aj rodičom a na druhý deň ráno v škole pod vplyvom stresu vyvolaného napr. zvýšeným pocitom zodpovednosti za možný neúspech, ktorý by mohol ohroziť celkovú známku zo slovenčiny, nevie si naraz spomenúť ani „ň“ z naučeného textu básne. Niečo podobné sa nám môže stať aj pri skúškach či verejných vystúpeniach, ale i hercom na scéne (na to je tam však šepkár). Niekedy by taký šepkár mohol pomôcť nielen v divadle, ale i študentom pri skúške. Stačí našepnúť iba prvých pár, alebo možno iba jedno slovíčko, aby sa človek spamätal a z pamäti sa mu vynorilo to zabudnuté.

Pokiaľ ide o pamäť a jej ovplyvňovanie, platí tu i veľa ďalších zákonitostí. Napríklad v pokročilejšom veku skôr zabúdame to, čo sme sa naučili dnes či včera, napr. mená spolužiakov. So zabúdaním ďalej súvisí emočný, citový vzťah k prežitej udalosti či osobe. Pritom treba

A. Kocúrik

uviesť pokiaľ ide o negatívny zážitok – tu je tendencia „vytesniť“ ho z nášho vedomia. Hovoríme tu o zámernom, úmyselnom zabúdaní. Ale napokon, ako sa vraví, čas „časom“ utlmí naše spomienky aj na tie najnegatívnejšie a najtraumatizujúcejšie zážitky. Ako príklad by bolo možné uviesť zabúdanie na všetky vojenčinou spôsobené, často

D. Trebatická

krát človeka dehonestujúce prežívané útrapy. Preto väčšina tých chlapcov, ktorí absolvovali základnú vojenskú službu spomína na roky prežité v armáde ako na život veselý, viac menej skôr bezstarostný, vytvárajúci skôr pozitívne priateľské vzťahy a priateľstvá, schopnosť prekonávať útrapy, príkoria a žiť v „svetlých perspektívach“ zabezpečených našim pozitívnym myslením, zabudnúc na všetko zlé.

Už v minulosti sme sa na stránkach našich novín zaoberali aj skutočnosťou, že naše vnímanie (napríklad to, čo sme videli a počuli), ale i to, čo sme si z toho zapamätali má „výberový charakter“. Čiže vnímame a zapamätávame si to, čo nás zaujme, čo upúta našu pozornosť podľa našich osobných daností (schopností, psychických vlastností, záujmov, ale i vedomostí a našich životných skúseností). Tak, že skupina ľudí, keby bola svedkom určitej udalosti alebo keby jej bol daný k nahliadnutiu obraz a boli by požiadaní popísať, čo videli, tak by pri popisovaní videného či zapamätaného sa odlišovali práve týmito ich osobnostnými výberovými charakteristikami.

Problematike našej pamäti, ale i spomienok a spomínaniu sme sa venovali aj v minulosti. Vráťme sa však teraz do našej súčasnosti a k možnosti jej ovplyvňovania našim pozitívnym myslením navodeným našimi spomienkami. Obrazne povedané, oživením niektorej z tých životných príhod či udalostí, ktoré boli pre nás tie najpríjemnejšie, najvýznamnejšie a pozitívne ovplyvňujúce náš citový život. Také, ktoré nás vždy potešia a radi si na ne zaspomíname. Už iba zalistovať v knihe života a možno z najintímnejšieho kútika nášho srdca vyloviť ten spomienkový klenot, ktorý nás možno i dnes v našej nostalgii poteší a cez slzy súčasnosti nám možno vyvolá úsmev na tvári. Obvykle tou našou najmilšou a najkrajšou spomienkou je spomienka na niečo, čo je naším osobným, nikomu nezverejneným tajomstvom, ktoré zrejme nosíme každý z nás v kútiku svojej duše. Je úplne bežné, že každý človek (alebo takmer každý) má v tej najintímnejšej sfére svojho života svoje tajomstvá, ktoré sa obyčajne nezverejňujú ani medzi tými ľuďmi, ktorí majú k sebe najbližšie.

Skôr, ako by sme sa bližšie venovali charakterizovaniu pozitívneho myslenia, uvedieme príklad akejsi všeobecne platnej „technickej schémy“ pozitívne myslieť na konkrétnom príklade.

Vodič motorového vozidla zastane na svetelnej križovatke na červenú a ponáhľajúc sa do práce netrpezlivo čaká, kedy už bude môcť pokračovať v jazde, kedy už tá červená konečne zmizne. V duchu si hovorí a opakuje: „Nechcem tú červenú, nechcem červenú!“ Ale podľa princípu (vzoru) pozitívnosti je to chyba. Nemá hovoriť to, čo nechce, ale to čo chce. Teda nie: ja nechcem červenú, ale: ja chcem zelenú.

Už pri tomto názornom príklade pozitívneho myslenia si treba uvedomiť, že myslenie je psychický proces človeka a súvisí samozrejme s jeho aktivitou. Už známy francúzsky filozof René Descartes povedal výrok: „Cogito, ergo sum“ – čo znamená: „Myslím, teda som.“ Nám z toho vyplýva aj to, že pozitívne myslieť znamená tiež pozitívne konať, pozitívne sa správať, pozitívne cítiť a pozitívne žiť. Vedieť prijať život taký, aký sa nám ponúka, aký je, vedieť byť tolerantný, nielen ten život meniť, ale vedieť ho žiť a snažiť sa ho žiť o čosi viac aj pre iných. Z toho vyplývajú aj všetky tie pozitíva života, ktoré sa snažíme uplatňovať optimalizáciou a zlepšovaním našich medziľudských vzťahov. A o to ide. Nestačí to však iba chcieť, o tom len hovoriť, ale treba to vedieť i napĺňať svojimi činmi.

PhDr. Štefan Graca, CSc.

VOJNOVÉ ZAMYSLENIE

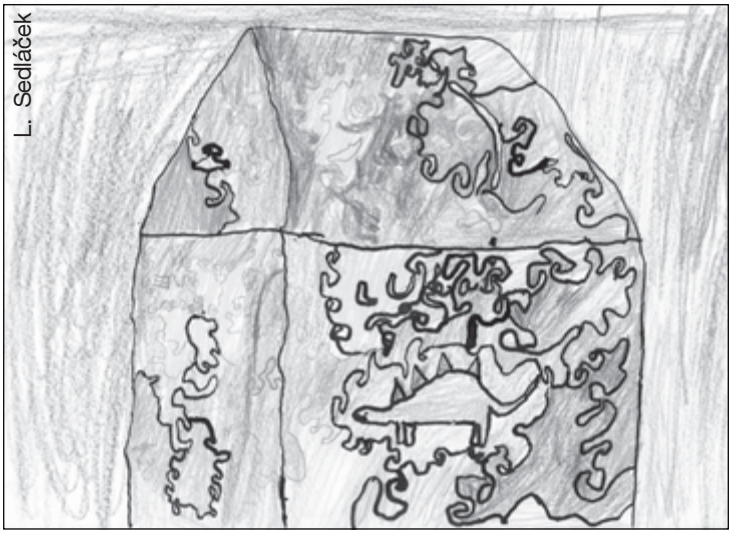
Slovo vojna sa dnes vyslovuje dennodenne, ale tí ľudia, ktorí žili či prežili jej hrôzy a prišli v tam o svojich blízkych, spomínajú na tieto vojnové roky inak. Tento rok sme si pripomenuli 65 rokov od jej skončenia. Nikto z nás už nechce zažiť niečo podobné. Preto si treba pripomenúť na udalosti, ktoré sa odohrali počas vojny aj v Beckove.

Z rozprávania, spomienok či osobných zápiskov uvediem niektoré, na ktoré Beckov zabúda.

Boli to predovšetkým Židia, ktorí zažili najväčšie vojnové peklo a nepredstaviteľné hrôzy. Boli prenasledovaní od začiatku do konca vojny. Pred vojnou žilo v dedine veľa židovských rodín a po jej skončení tu zostala bývať len jedna osoba. Títo ľudia prišli o všetko – často krát aj o to najcennejšie – život. Tí, ktorí poznali rodinu Wienerovú, spomínali si na starého pána Wienera ako strašne plakal, keď ich odvádzali po prezradení. Mali úkryt v záhrade v stohu slamy. Udavača to netrápilo, mal kamenné srdce. Ďalšia rodina sa ukrývala v kálnických horách. Statoční ľudia s dobrým srdcom im pomohli, aj keď riskovali svoj vlastný „krk". Z rozprávania viem, ako mala židovská rodina schované veci u istej beckovskej rodiny. Po vojne si prišli po ne – nedostali naspäť nič. Za to oni usilovne párali monogramy vyšité na bielizni – a boli bohatší, čo na tom, že z cudzieho. Poznám rodinu, už sú všetci „v nebi", ako mali zastlanú židovskú rodinu v posteli v izbe a Nemci chodili po dvore. Známe je prenasledovanie ev. farára a časté prehliadky na fare. Farár pomáhal – krstil židovských občanov na evanjelikov, aby sa zachránili pred deportáciou do koncentračných táborov. Rôzne rozprávky o varovných listoch, čo sa rozprávali po vojne, neboli pravdivé.

Kto si dnes spomenie na dvoch (myslím) zastrelených partizánov? Boli chytení v horách pri razii. Po výsluchu a bití v bývalom hostinci pod hradom boli vedení hore Oborou, no pred tým ich musel zbitých vyfotografovať miestny fotograf. Keď boli na vrchu Obory, práve leteli lietadlá – jeden sa pozrel na nebo, v ktorom asi hľadal pomoc. To rozzúrilo Nemcov, pažbami ho bili, až spadol na zem. Bol nútený vstať a pokračovať v poslednej ceste... okolo Špitálskej studničky do Paulusovského jarku (vedľa vinohradov na Sychrove). Tam zastali a z posledných síl si museli vykopať svoje hroby. Potom boli zastrelení a povrchne zahádzaní. Vrahovia sa neunúvali ani vziať odtiaľ lopaty – na čo aj? Podľa nich bolo potom toto miesto nájdené. Ako to pokračovalo?

Po vojne veliteľ gardy a jeho zástupca takticky z toho vycúvali. Vykopať ich museli radoví gardisti.

L. Sedláček

Jeden bol pochovaný na miestnom cintoríne a druhý bol prevezený do svojho rodiska. Ten prvý tu odpočíva dodnes. Volal sa Štefan Chlapík a pochádzal od Žiliny (asi). Dnes si na neho v Beckove nikto nespomenie – veď aj načo? Zabudla obec, cirkev aj škola. V 70-tych rokoch chodila na hrob jeho staručká matka. Jej užialené srdce celý život plakalo za milovaným synom. Vtedy ho vtedajší uvedomelí súdruhovia zabetónovali a neoznačený je dodnes. Dokedy? Kvety a tieň mu dáva len slivka vedľa hrobu. I také sú neraz osudy hrdinov...

V beckovskom chotári neoperovali partizánske skupiny a neuskutočnili sa tu takmer žiadne boje. Pár partizánov prišlo z hôr do obce po skončení vojny. Neskôr sa našlo veľa ďalších, čo brali rôzne výhody zo zákona. Nedá mi nespomenúť, ako istý súdruh ukradol prichádzajúcim Rusom kravu a na druhí deň ich vítal. Ale tak nejako to chodí v histórii, ale chvalabohu, že sa dejiny neopakujú.

Blížil sa koniec vojny, ľudia sa báli bombardovania či príchodu Rusov. Veľa ich bolo ukrytých v chotári, mali vykopané úkryty na Kúte, v Zahajskom jarku. Veľa rodín sa aj s koňmi ukrývalo v Lašide, v dnes vyrúbanej jedline. Čakali, ako sa bude situácia vyvíjať. Na šťastie, dedina bola oslobodená bez boja.(*) Pred koncom vojny niekoľko bômb spadlo v chotári, zväčša pre poruchu na lietadle sa ich zbavovali mimo dosah ľudí. Tie lietadlá robili nálety na Viedenské Nové Mesto. Jedna spadla aj na Podlašidie a hlina bola vyhodená až v Slávikovej borine. Aj hlbšie v horách som našiel krátery od bômb. Dnes v nich rastú stromy – pamätníky rokov 1944-1945. Chodíme okolo miest, kde Nemci mali zakopané zbrane či zastreľovali „pancierfausty".

Dodnes je nám neznámy osud novomestského Žida Friedla, ktorému sa podarilo ujsť z transportu. Potom prišiel s doporučujúcim listom do františkánskeho kláštora v Beckove. Áno, dobre čítate! Zabúchal na bránu. Bolo mu otvorené a poskytnutý úkryt. Zostal tam až do oslobodenia obce a 10. apríla 1945 odišiel peši do Nového Mesta nad Váhom. Kto ocení tento hrdinský a šľachetný skutok? Asi len Pán Boh... Tabuľky sú dnes drahé.

Statoční, ktorí neváhali za oslobodenie vlasti položiť to najcennejšie, svoje vlastné životy. V Beckove je zabudnutý aj evanjelický učiteľ Ján Psotný – známy je tým, že nechcel vstúpiť do gardy a bol to on, kto vyvesil československú zástavu na hrade. Železná tyč tam trčala do 70-tych rokov. Ak by ste chceli položiť kvety na jeho hrob, je pochovaný v Istebníku, časť Hanzlíková. Je tam tiež ulica, ktorá nesie jeho meno. Tohto roku uplynulo 90 rokov od jeho narodenia – pripomínam evanjelickej cirkvi, ak zabudla.

Taktiež František Dauda bol ďalší – pri zatýkaní naposledy zamával môjmu strýkovi Samuelovi. Viac sa nevrátil. Spomeniem tiež Jaroslava Kadlečíka, bol vojakom slovenskej armády, zažil tiež koncentrák. Štefan Martinus prišiel peši domov od posádky a späť, keď vypuklo SNP – mal šťastie, nechytili ho. Vieme, čo by sa bolo stalo.

Je toho veľa, čo nevieme, či nechceme vedieť. Po vojne bola v kurze už iná strana a preukazy, čo niektorí využili a iní zmizli z Beckova. Je veľa neznámych príbehov, osudov – ale aj sĺz, ktoré sa rinú pri spomienkach na roky vojnové.

Ľubomír Paulus

***** Poznámka: Pri bombardovaní Beckova zahynuli dvaja ľudia, Ján Tupý a malá Nella Striežencová. Zapálili sa strechy domov pod Hôrkou a stred dediny bol zbombardovaný, aj cesta okolo Skalíc, rovnako ostreľovali hrad.

O PEKLE

„Dnes som bola v priepastiach pekla... je to miesto veľkých múk. Druhy múk, ktoré som videla: prvá muka je strata Boha; druhá: ustavičné výčitky svedomia; tretia: tento osud sa už nikdy nezmení; štvrtá: oheň, ktorý preniká dušu, ale nezničí ju; piata muka: ustavičná tma a strašný zápach; šiesta: ustavičná prítomnosť satana; siedma: strašné zúfalstvo, nenávisť voči Bohu, zlorečenia, kliatby, rúhanie. Ale to nie je koniec útrap. Pre duše sú ešte jednotlivé muky, a to sú muky zmyslov. Čím ktorá duša hrešila, tým je mučená strašným spôsobom... Je tam najviac duší, ktoré neverili, že peklo jestvuje."... (krátené)

(Úryvok z knižky Denníček od sv. Faustíny Kowalskej, PALLOTTI 2003, s. 304-305.)

Základná škola oslavila 50. výročie

V mesiaci máj oslávila naša škola J.M. Hurbana v Beckove - 50. výročie jej založenia. Tieto oslavy sme sa rozhodli venovať všetkým, ktorí sú nám blízki. Čiže: deťom, pedagógom (súčasným i bývalým), rodičom a priateľom školy.

Oslavy sme preto rozdelili do troch dní, pričom každý deň bol venovaný inej skupine.

Prvý deň osláv – 27.5.2010 – štvrtok, tento deň sa niesol v duchu "deti deťom". Prebiehal výnimočne a neopakovateľne, pretože naším cieľom bolo zapísať sa do povedomia blízkej i vzdialenej verejnosti pokusom o zápis do "Knihy slovenských rekordov". Rekord spočíval vo vyfarbení predkreslenej predlohy hradu a školy na plachty, ktorých konečná veľkosť bola 8,20 m x 13,60 m. Rekordu sa zúčastnili deti všetkých ročníkov. Každá trieda mala svoju plachtu a celá trieda sa podieľala na jej vyfarbení. Po omaľovaní všetkých dielov sa plachty zavesili na lešenie a odmerala sa celková veľkosť. Akcia bola celá zdokumentovaná aj novomestskou televíziou Pohoda a na rekord sa prišiel informovať aj redaktor z Trenčianskych novín, ktorý o celej akcii napíše reportáž. Tento celý deň bol výnimočný a zapíše sa do povedomia nielen detí, ale aj okoloidúcich a celej dediny.

Druhý deň osláv – 28.5.2010 – piatok, tento deň bol venovaný pedagógom z okolitých škôl. Hostí privítal uvítací výbor a odovzdal malú pozornosť v podobe brožúry a drobností. Ako hlavní hostia celého tohto dňa boli prof. PhDr. Miron Zelina, DrSc. a PhDr. Jana Karlíková. Ich prednášky boli veľmi pútavé a obohacujúce pre všetkých prítomných.

Pán profesor do svojej prednášky vniesol humor, čím prítomných pobavil a ukázal, že prednáška môže byť aj zaujímavá a nie len nudná.

Po prednáškach sa deti predstavili slávnostnou akadémiou, ktorá predstavila zrod školy až po prítomnosť. Akadémia mala veľký úspech a všetci prítomní sa pochvalne vyjadrili nielen k práci učiteľov, ale aj k práci a zodpovednom prístupe detí. Tento deň bol zakončený slávnostným obedom a posedením, pri ktorom pomohli žiačky deviateho ročníka.

Tretí deň osláv – 29.5.2010 - sobota- deň, ktorý bol venovaný rodičom a priateľom školy, uskutočnila sa ekumenická pobožnosť a večer majáles.

Ekumenickú pobožnosť viedli bývalí žiaci školy, PhDr. Peter Klech, katolícky farár a Martina Rumanová, za slobodna Bušová, evanjelická farárka a zaspieval spevácky zbor pod vedením Mgr. Anežky Ilavskej.

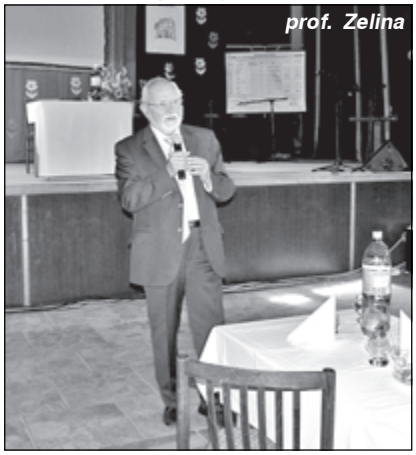
Majáles sa začal o ôsmej, kedy sa predstavila skupina KorG z Považskej Bystrice. Ľudia túto skupinu poznali už z januárového plesu, takže počas celej zábavy sa bavili a celú noc bol plný parket. Na občerstvenie sa podával guláš z diviny a zabíjačkové špeciality. Celá zábava sa niesla do skorého rána.

Priebeh všetkých troch dní so spätnosťou hodnotíme ako úspešný a tešíme sa na ďalšie výročie.

Mgr. Monika Miklánková

K výročiu beckovskej školy

... škola je dielňou ľudskosti, ako povedal J.A. Komenský. K výročiu školy v Beckove je treba poďakovať všetkým tým učiteľom a pracovníkom školy, ktorí pretavujú myšlienku Komenského na bežný, každodenný život vzdelávania, výchovy.

prof. Zelina

Práca učiteľa nebola a nie je spoločensky ani finančne tak oceňovaná ako si to zasluhuje. Škola v Beckove, niekedy od roku 1580 až dodnes, je obrazom vývoja školstva na Slovensku, v tomto prípade školy, ktorá je v srdci Slovenska. Prešla mnohými zmenami politickými, ekonomickými, bola svedkom mnohých ľudských osudov. Dnes škola reaguje na potreby spoločnosti nového tisícročia - žiaci už pracujú na počítačoch, učia sa cudzie jazyky, škola si tvorí svoj program výchovy a vzdelávania.

Pri oslavách sme sa zamýšľali aj nad tým, ako reagovať na nové výzvy Európy, sveta, pedagogiky, ako čo najlepšie pripraviť žiakov pre zložitý súčasný a budúci svet. Preto sa treba zamýšľať nad tým, čo a ako zlepšiť, inovovať, lebo ako povedal C. Rogers, nevieme presne, čo si budúcnosť bude vyžadovať od terajších žiakov, ale jedno vieme istotne: budú problémy, a teda jedným z cieľov modernej školy je pripraviť žiakov na riešenie problémov. Kvalitne riešiť problémy života si vyžaduje nielen vedomosti žiakov, ale aj ich múdrosť, kvalitné myslenie, poznávacie (kognitívne) procesy. Dnes už nestačí, aby žiak len vedel predpísanú učebnú látku - aby bol vzdelaný - ale tiež aby vedomosti vedel účinne použiť v praxi. To záleží aj od toho, ako budú učitelia u žiakov rozvíjať najvyššie myšlienkové procesy, ktorými je syntetické, globálne myslenie, ako je hodnotiace a najmä tvorivé myslenie. Ale ani to nestačí pre prežitie kvalitného života. K mysleniu sa musí pridružiť ochota pracovať na sebe po celý čas života, viera v ľudské dobro, nádej, že nevymreli staré dobré hodnoty lásky, krásy, dobra, solidarity, pomoci druhým. Je veľmi hodnotné a povzbudzujúce, že sa učitelia školy v Beckove venujú aj citovej výchove, motivačnej, hodnotovej výchove a tvorivosti. Moderný čas neustále kladie pred nás otázky o zmysle života, o hodnotách, ktoré robia človeka človekom. Nestačí ako niekedy naučiť žiakov len základnej gramotnosti - čítaniu, rátaniu a písaniu.

Premena tradičnej školy na modernú, o čo sa snaží reforma školstva na Slovensku, kladie veľmi vysoké nároky nielen na žiakov, ale aj učiteľov a rodičov žiakov. Byť múdrym, nielen vzdelaným, si vyžaduje samostatné hodnotiace, aj kritické myslenie žiakov, ich chuť tvoriť riešenia, zapájať sa svojim dielom do života. Analýzy tradičného vyučovania ukazujú, že sa zanedbávala významná oblasť rozvíjania nezávislosti, komunikácie, tvorivosti žiakov. Posudzovanie seba, sveta okolo seba z hľadiska múdrosti, dobra a krásy sa stáva východiskom pre mravnú, etickú výchovu. Keď človek chce prežiť čo najzmysluplnejší život, musí dostať základy v škole. Aby človek nebol orientovaný len na seba a materiálne statky, či zábavu a pohodlie, ale aby sa snažil o dosiahnutie vyšších cieľov. Tými vyššími cieľmi je poznanie, že človek musí veľa pracovať na sebe, aby bol užitočný aj pre druhých ľudí. Aby neprežil život len vegetovaním, ale aby sa snažil priniesť hodnoty pre svoje okolie.

Ch. Chaplin povedal, že človek, ktorý chce chodiť po visutom lane, musí mať ťažisko v sebe. Moderný čas, čas plný nástrah, rozporov a nárokov je skutočne ako chodenie po visutom lane. Aby človek z neho nespadol do depresie či rezignácie, potrebuje veriť sebe a veriť v hodnoty, ktoré z človeka urobili človeka.

Myslím, že sa to škole v Beckove darí uskutočňovať, k čomu prajem celému kolektívu školy veľa nádeje, viery, úsilia a tvorivosti.

Prof. PhDr. Miron Zelina, DrSc.

Škola ako torta od pani Soni Jaroščiakovej

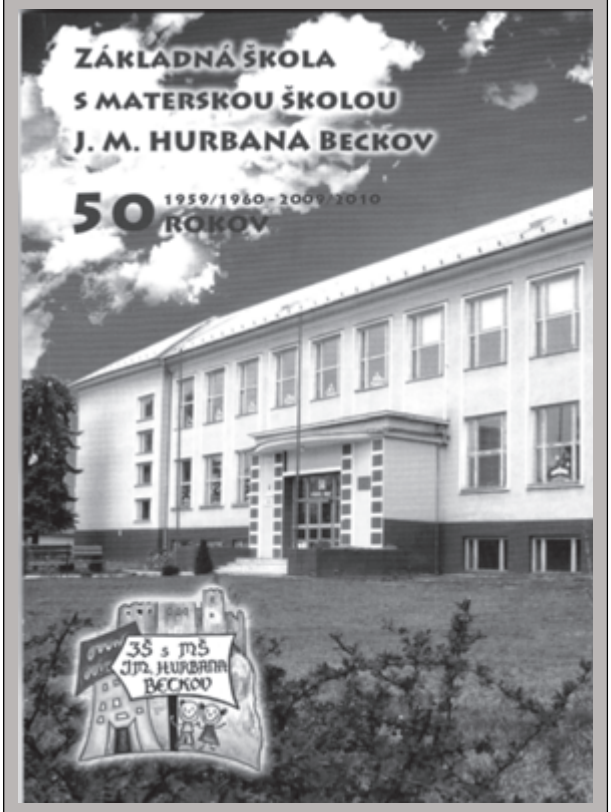

M. Rumanová, P. Klech a A. Ilavská

Výstava v priestoroch školy

Z výstupenia detí...

KNIŽKA O ŠKOLE

Základná škola v Beckove vydala pri príležitosti osláv svojich päťdesiatin drobnú, ale obsažnú knižku. Okrem úvodného slova p. riaditeľky v nej nájdeme najstaršie záznamy z histórie beckovskej školy, informácie o prvom školskom roku 1959/1960, profil súčasnej školy, predstaví nám jej riaditeľov, ale aj niektoré úspechy žiakov, nájdeme v nej zoznamy všetkých žiakov školy … a veľa fotografií.

Ďakujeme – nielen za knižku, ale predovšetkým za školu, ktorá už 50 rokov vytvára domov pre žiakov a učiteľov, vzdeláva a vychováva ďalšie a ďalšie generácie našich detí.

Všetko najlepšie, milá naša škola! ***(b)***

NAJVÄČŠÍ OBRAZ NA SLOVENSKU

Najväčší obraz na Slovensku namaľovali žiaci našej základnej školy - spoločným dielom 163 párov rúk oslávili 50. výročie založenia svojej školy.

Pod vedením p.uč. Lucie Školníkovej pomaľovali plátno veľkosti 13,6 m x 8,2 m, ktoré „vyrobili“ zošitím posteľných plachiet z domácich zásob. Svojím dielom sa uchádzajú o zápis do Slovenskej knihy rekordov.

Maľbu môžete obdivovať na budove školy od štvrtka 27. mája 2010. ***(b)***

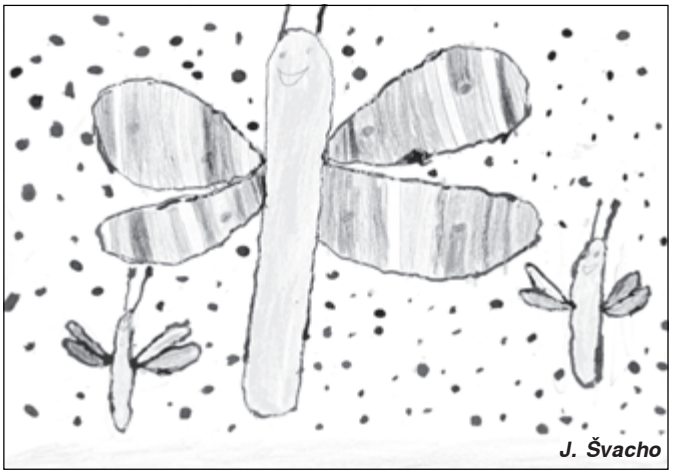
HRY DETÍ V MATERSKEJ ŠKOLE A ROZVOJ OSOBNOSTI DIEŤAŤA

HRY NA ROZVÍJANIE MOTIVÁCIE (5)

Pri rozvíjaní motivácie je potrebné uvedomiť si dôležitosť výchovy pri uspokojovaní základných ľudských potrieb v predškolských zariadeniach. Vychádzame z teórie Abrahama Maslowa a jeho hierarchického usporiadania potrieb.

Biofyziologické potreby

Popri potrebe zdravia, prijímania potravy a tekutín, vylučovaní sem patrí aj pohyb, striedanie aktivity a odpočinku, tak aby to vyhovovalo každému dieťaťu. Choré, nevyspaté, nenajedené a unavené dieťa nemôže podávať dobrý výkon v škole, nemôže sa dobre cítiť medzi spolužiakmi. Pri neuspokojovaní biofyziologických potrieb sa ohrozuje nielen telesný, ale aj psychický vývin dieťaťa. Zavedenie pitného režimu v predškolských zariadeniach má vplyv na koncentráciu pozornosti, na duševný a telesný výkon. Dieťaťu treba umožniť, aby malo možnosť kedykoľvek sa napiť. Ďalšou požiadavkou zdravého vývinu detí je neobmedzovať pohyb, pri rozličných aktivitách umožniť deťom zvoliť si vyhovujúcu polohu a meniť ju podľa požiadaviek dieťaťa, čím predchádzame rôznym ortopedickým chybám a chorobám. Takisto je nevyhnutné umožniť deťom pracovať podľa vlastného tempa, ktoré je dané temperamentom. Keď dieťa často nútime do iného tempa aké mu je prirodzené, vzniká u neho stres. Keď sa dlhodobo neuspokojujú tieto základné ľudské potreby, poškodzuje to dieťa, aj keď na prvý pohľad a hneď to nevidno.

J. Švacho

Potreba bezpečia

Zahŕňa v sebe pocit istoty, zbavenie sa strachu, úzkosti, chaosu, poskytnutie vzájomnej pomoci, neponechať druhého v núdzi. Tradičná výchova v rodine aj v inštitucionalizovaných zariadeniach často preferuje zákazy, vyhrážky, nariadenia, zámerné vyvolávanie pocitu strachu a úzkosti. Týmto prístupom sa dosahuje rýchly a bezprostredný výsledok, ale dlhodobo vyvoláva stres, únik dieťaťa (klamanie, vyhýbanie sa zodpovednosti, únik z reality). Deti, ktoré sú často vystavované strachu a úzkosti, sa postupne naučia spôsobom, ako sa vyhnúť neúspechu. Svoju energiu vynakladajú na rôzne úniky, namiesto toho, aby ju orientovali na dosiahnutie pozitívnych výsledkov, čo v konečnom dôsledku ovplyvňuje ich ďalší vývin v škole i v celom živote.

Pedagóg by nemal byť pre dieťa ohrozujúcou autoritou a dieťa by nemalo byť pre pedagóga len jedným z mnohých. Učiteľka v materskej škole by sa mala snažiť o osobný vzťah s každým dieťaťom, založený na vzájomnej dôvere, ktorý sa prenáša aj na vzťahy medzi deťmi vzájomne. Požiadavky smerom k dieťaťu treba formulovať jednoznačne a jasne. Keď povieme dieťaťu: „Buď dobrý!“ alebo „Nehnevaj!“, tomu dieťa nerozumie a nevie čo od neho chceme. Ale keď mu jednoznačne povieme: „Teraz počúvaj, čo hovorí Janko a potom budeme počúvať teba!“, dieťa jasne porozumie, čo od neho očakávame. Týmito postupmi zabránime nedorozumeniam a pocitom krivdy. Pri uspokojovaní tejto potreby treba naučiť deti poskytovať si vzájomnú podporu a pomoc.

Potreba priateľstva, lásky a jej uspokojenie

Učiteľka v materskej škole by mala mať rada každé dieťa nie preto, že chodí čisto oblečené alebo má modré oči, ale preto, že každé dieťa je jedinečná a neopakovateľná ľudská bytosť. Svoju nespokojnosť s konkrétnym konaním dieťaťa by nemala vyjadrovať: „Keď nebudeš poslúchať, pošlem ťa do inej triedy“ alebo: „Keď ma budeš hnevať, nebudem ťa mať rada“. Deti sú ochotné pre obľúbenú učiteľku urobiť čokoľvek, motivácia zavďačiť sa, nesklamať je veľmi silná. Dieťa, ktoré si učiteľka nevšíma, sa usiluje upútať na seba jej pozornosť akýmkoľvek spôsobom, často aj nevhodným – vykrikovaním, hádzaním sa o zem, agresívnym správaním k obľúbeným deťom učiteľky a pod.

Potreba ocenenia, porozumenia, uznania a akceptácie

Okrem toho, že máme deti radi, musíme im aj rozumieť. Porozumieť deťom môžeme najlepšie vtedy, keď ich dobre poznáme a často s nimi komunikujeme. Porozumenie súvisí aj s empatiou. Napríklad, keď je dieťa agresívne, môže tým maskovať nejaký problém, napr. smútok, stres, ktorý má z domáceho prostredia a pod. Je dôležité správne dešifrovať ako keby skryté odkazy detí, s ktorými sa nevedia primerane vyrovnať. Keď dieťa podozrievame zo zlého úmyslu, vedie to k jeho pocitu bezmocnosti a k strate motivácie, dieťa sa vzdá, lebo nemá šancu dospelým dokázať, že to myslelo inak. Patrí sem aj zosmiešňovanie detí, vyvolávanie neistoty a úzkosti až po otvorené vyjadrenie nepriateľstva. Preto je potrebné deti učiť argumentovať, diskutovať a hovoriť o svojich pocitoch.

Tým, že budeme deťom rozumieť, budujeme ich sebavedomie, ktoré je dôležité pre ich zdravý vývin. Prirodzená zvedavosť detí a potreba uznania sú veľmi silným vnútorným motivačným faktorom. Aby sme to naplnili, dávame deťom riešiť také úlohy, ktoré sú individuálne primerané; oceňujeme ich snahu, úsilie, pracovitosť, aj keď výsledok nie je vždy podľa našich predstáv. Keď zistíme, že dieťa nie je úspešné v takej činnosti, v ktorej sa ostatným darí, nikdy ho neporovnávame s ostatnými: „pozri, ostatní to vedia, len ty to nevieš“, ale používame porovnanie so sebou samým v čase, napr.: „dnes si to urobil oveľa lepšie ako pred týždňom“ a pod. Toto je jedna možnosť zvyšovania motivácie dieťaťa.

Inou možnosťou je vytvárať pre deti také situácie a úlohy, v ktorých môžu vyniknúť alebo dosiahnuť úspech. Pri opakovanom neúspechu dochádza u nich ku skreslenému vnímaniu a sebahodnoteniu, dieťa vyhľadáva najrôznejšie obranné mechanizmy. V tejto súvislosti je dôležité poznať, kde umiestňuje príčiny svojich neúspechov. Deti sa snažia vyhovárať, že za ich neúspech je zodpovedná učiteľka, kamaráti, zlé svetlo, „hlúpa ceruzka“ a pod. Ide o dysfunkčnú lokalizáciu príčin neúspechu. Pomáhame im, aby zmenili lokalizáciu príčin neúspechov do seba a usilovali sa o nápravu. Učiteľka im vysvetľuje, že nie vždy je na príčine ich neúspechu niečo alebo niekto iný, ale veľmi často sú na príčine ony samy a keď sa stále budú vyhovárať na niekoho iného, nedosiahnu lepší výkon.

Ďalšou možnosťou je dávať deťom také úlohy, v ktorých zistia, že úspech výkonu závisí len od nich. Efektívne je venovať sa tomu, v čom je dieťa úspešné a rozvíjať tieto jeho silné stránky. Opakované neúspechy detí môžu viesť k pasivite a ľahostajnosti a znižujú sebadôveru. Neúspešné dieťa sa snaží vyniknúť predvádzaním sa a „šaškovaním“, vyhľadáva pozornosť ostatných nevhodným spôsobom – keď nie som úspešný v dobrom, budem aspoň v zlom. Neúspechom sa niektoré deti môžu uzavrieť, izolovať od ostatných.

Potreba osobného rozvoja a sebaaktualizácie

V materskej škole sa musíme snažiť dať deťom čo najviac podnetov vhodných pre toto vývinové štádium všeobecne a zároveň prihliadať na individuálne predpoklady každého dieťaťa. Treba zaraďovať veľmi širokú škálu činností, aby si každé dieťa našlo také činnosti, ktoré sú pre neho najvhodnejšie, najpríťažlivejšie a zodpovedajú jeho osobnému tempu rozvoja. Napríklad nebránime deťom poznávať písmená, aj keď to nie je náplňou činností materskej školy. Dieťa sa nestáva školákom len tým, že má 6 rokov, ale najmä tým, že vyčerpalo všetky možnosti, ktoré mu poskytovalo predškolské obdobie. V predškolskom období by nemalo prevládať súťaženie, pretože dieťa tu nezíska potrebné sebavedomie a realistickú predstavu o svojich schopnostiach, prednostiach alebo nedostatkoch. Deťom treba dať možnosť samostatne sa rozhodovať a niesť za svoje rozhodnutie aj zodpovednosť.

Dôraz by sme nemali klásť na odstraňovanie nedostatkov detí, ale v ich osobnosti sa zamerať sa skôr na všetko pozitívne a jedinečné a pomáhať mu v jeho sebarealizácii. Takýmto prístupom sa niektoré problémy vytratia akoby samy od seba. Podporujeme také činnosti, aby sa ich rozvojom dieťa mohlo stať tým, na čo má vrodené predpoklady stať sa.

Hry a cvičenia

Keby som bol. Deti môžu kresliť alebo rozprávať o tom, čo by boli, keby boli ovocím, vtákom, jedlom, farbou, kvetom, zvieraťom atď. Vždy odôvodnia, prečo by tým boli, napr.: „Keby som bol ovocím, bol by som banánom, lebo je sladký“. Aj menšie deti môžu najprv svoju predstavu nakresliť a potom opísať, čo svojou kresbou chceli vyjadriť.

Čo robím dobre. Učiteľka si s deťmi sadne do kruhu a každé dieťa hovorí o tom, čo vie robiť najlepšie. Pomáha aj tým deťom, ktoré si nevedia spomenúť na činnosti, ktoré robia najlepšie. Podporu a ocenenie dieťaťu vyjadríme tým, že každé dieťa odmeníme spoločným potleskom.

Keby môj bicykel vedel rozprávať. Učiteľka sedí s deťmi v kruhu a ony postupne rozprávajú o tom, že keby vedeli predmety - napr. bicykel, zubná kefka, autíčko, bábika, sveter, ponožka, posteľ, vankúš a podobne - rozprávať, čo by nám povedali. Učiteľka môže deti motivovať tým, že začne prvá rozprávať.

Zoznam pozitívnych vlastností. Učiteľka spoločne s deťmi vymyslia čo možno najviac pozitívnych vlastností. Tento zoznam môže na viditeľnom mieste vyvesiť, z času na čas deťom pripomenúť, čo je na zozname a deťom dať príležitosť priebežne ho dopĺňať.

PhDr. Milota Zelinová, Csc.
krátené (pokračovanie)

Otvorený list pre „pána Petra“

Dobrý deň aj Vám, „pán Peter“!

Tak ako Vy, i ja som pocítila potrebu reagovať na článok, v tomto prípade na ten Váš. A viete prečo? Pretože i ja sa teším na Beckovské noviny (BN) a tiež som smutná, keď sa v nich objaví taký úbohý článok, aký ste Vy zosmolili na papier. O tom, že je úbohý, viete veľmi dobre, pretože keby ste boli (alebo že by bola?) presvedčený o pravdivosti svojich tvrdení, tak nemáte problém so svojou identitou.

S pani učiteľkou Dobrovodskou pracujem v materskej škole od augusta 1994. Za obdobie takmer šestnástich rokov spolupráce som mala česť pani učiteľku spoznať po profesionálnej stránke i po tej ľudskej. Môžem Vás ubezpečiť, že počas môjho života som stretla veľmi málo pedagógov, ktorí si môžu s hrdosťou hovoriť a dať sa oslovovať titulom „pani učiteľka“. Pani učiteľka Dobrovodská je jednou z toho mála.

Aby Vám, pán Peter, bolo jasné vzdelanie pani učiteľky – okrem gymnázia má ukončené i štúdium na SPgŠ v Modre. Jej kvalifikácia plne zodpovedá jej pracovnému zaradeniu!

Vo Vašom článku sa ma ako zástupkyne riaditeľky pre MŠ a ako učiteľky v materskej škole dotkla Vaša poznámka, že hocikto môže ísť učiť do materskej školy. Vyzývam Vás! Odhaľte svoju tvár, príďte do materskej školy a ja Vám umožním, aby ste si vyskúšali tú prácu, ktorú útokom a spochybňovaním pedagogickej spôsobilosti a profesionality pani učiteľky Dobrovodskej dehonestujete a znevažujete! Ba dovoľujete si spochybňovať aj rozhodnutia rodičov, či si majú, alebo nemajú umiestniť svoje dieťa do materskej školy! Našťastie naši rodičia sú inteligentní mladí ľudia, ktorí poznajú pani učiteľky v materskej škole a s dôverou im zveria svoje deti. Myslíte si, že by MATKA zverila svoje dieťa do rúk niekoho, komu nedôveruje?

Čo sa týka odbornosti článkov pani učiteľky, ubezpečujem Vás, že sú na vysokej odbornej úrovni. To však môže posúdiť iba ten, kto sa neustále vzdeláva v oblasti predškolskej pedagogiky a psychológie, čo Vy evidentne nie ste.

A články v ktorých nastavuje zrkadlo dianiu v obci? S tým sa musia vyrovnať tí, pre ktorých je obraz v zrkadle krivý.

Pán Peter, útočíte tiež na kresťanské cítenie pani učiteľky Dobrovodskej. Každý z nás verí niečomu inému a podľa toho sa formuje jeho charakter a správanie sa nielen na verejnosti. Jeden chodí do kostola z presvedčenia, s otvorenou mysľou a srdcom a podľa toho sa aj správa a žije. Ďalší chodí do kostola, aby ho tam videla celá dedina a mimo múrov kostola verbálne napáda svojich blížnych – tiež veriaci! Iný chodí do krčmy a tiež napáda svojich blížnych – tiež si verí! Poznám však aj takých, ktorí chodia aj do kostola aj do krčmy a nepociťujú potrebu nikoho napádať. Do ktorej skupiny patríte Vy?

Súhlasím s Vami v jednom kľúčovom bode a síce, že i ja som si myslela, že kvalita BN má stúpať a nie sa znižovať a doslova degradovať na úroveň JPP (jedna pani povedala) zverejňovaním anonymných článkov v dobe demokracie a možnosti vyjadriť svoj názor bez následkov!

Na záver, Vám pán Peter, prajem, aby ste v budúcnosti našli odvahu prezentovať svoje názory bez závisti, nenávisti a hlavne pod vlastným menom. ***Janka Bagová***

Nie som žoldnier – píšem za seba

V etickom kódexe vydavateľa a tvorcu obecných novín si možno prečítať, že noviny nie sú priestorom na riešenie osobných sporov medzi občanmi. Kódex spracovala šéfredaktorka BN.

Akú má hodnotu, keď ho sama nerešpektuje? Dosvedčujú to tri príspevky z marcových BN 2010, zo strany 13. Považujem ich za pamflety, ktoré mali skončiť v redakčnom smetnom koši. Keď sa tak nestalo, uplatňujem si právo obhajoby.

Vo svojich príspevkoch píšem o veciach verejných. Vyjadrujem svoj názor. Neočakávam, že každý sa s ním stotožní. Vítam pluralitu a konštruktívnu kritiku viem prijať.

Čím provokujem spomínaných pisateľov...? Kto, alebo čo, ich doviedlo k tomu, že dokázateľnú lož povýšili na svoju pravdu...? Ich články sú plné averzie...!

Vyjadrím sa k niektorým sekvenciám zo spomínaných príspevkov.

1. Šéfredaktorka sa postaví na stranu anonyma... Mať iný názor ako ona a on je „siať vietor?“

2. Anonym chce zakázať uverejňovanie mojich článkov.. Falzifikátmi sa zvýši úroveň a dôveryhodnosť BN...?

3. Slečna magistra zámerne klame... mohla som ubližovať jej sestre, keď v triede, kde som v tom čase pracovala, nebola evidovaná...?

Byť absolventom VŠ iného zamerania ako je predškolská výchova, znamená nespĺňať kvalifikačné predpoklady pre prácu v MŠ – ukladá to nový Školský zákon. Otázka slečny a anonyma mala teda znieť: „Nebol porušený zákon, keď do pracovného pomeru boli prijaté nekvalifikované pracovníčky...?

Zlatým klincom spomínaných príspevkov je chameleónstvo šéfredaktorky, ktoré možno vyjadriť takto: “Diskreditovať Dobrovodskú, ak to bude nevyhnutné – ospravedlniť sa...“

Na záver môj postoj. Hanopisy sa nedajú ospravedlniť! Tým, ktorí ich napísali odpúšťam. ***Daniela Dobrovodská***

Žijeme dnes

„Svet je chorý“... toto denné zistenie nás straší cez nespočetné vysielania z médií, kritické knihy, reči, rozhovory a filmy. Nemôžeme popierať ťažkosti dnešnej doby.

Mnohokrát vieme určité veci v živote ľahko označiť ako negatívne, nespravodlivé, hodné poľutovania. Ako samozrejme si pri tom myslíme, že sme spoznali niečo nepríjemné, ťažké. A ako ľahko sa prikloníme túžbe objaviť vo všetkom zlo. Ľahko sme zabudli nezištne sa tešiť z jednoduchých vecí života, prijať ich ako dar. Ako veľmi sa musíme namáhať, hľadať a nachádzať niečo dobrého, čo poteší. Sme obec s 1300 obyvateľmi, pokúsme sa navzájom si porozumieť! Nechajme verejné obviňovanie a povedzme si: „Čo dobré som

B. Mikuš

dnes urobil ja?“

Nikdy nie je neskoro, môžeme svoju pozornosť obrátiť na mnoho dobrého a jednoduchého v živote, spoznať a prijať to. S každou dennou radosťou, ktorú pociťujeme, oznamujeme životu, že máme oň záujem a že sa chceme dobre cítiť v tejto našej malej spoločnosti si navzájom porozumieť a pomáhať si.

Tak sa môže stať z radosti zmier, ktorý vytvorí predpoklad k tomu, aby si ľudia porozumeli a stali sa priateľmi. Keď sa stáva situácia nejasná, vzniká potreba to vyjasniť, ale na pravom mieste. Málo sa zmení, keď sa potrebné zmeny neudejú v našich hlavách a srdciach.

Ako veľmi reagujeme na počasie sa dá spoznať i v týchto dňoch, keď sa neisto, ale vytrvalo hlási jar. Pri prvom teple slnečných jarných lúčov sa pre nás otvára šanca pre nový život, ktorý sa nasťahuje do našich záhrad, na ihriská, do lesa…

Nech toto slnečné teplo zohreje i naše srdcia a zdroj jarného svetla nech osvieti našu dušu a myseľ. ***Margita Bubeníková***

Vážení čitatelia

Beckovské noviny sú noviny obecné, určené obyvateľom, rodákom, návštevníkom, všetkým, ktorých život v obci zaujíma, ktorí sa chcú podeliť so svojimi skúsenosťami, zážitkami, pocitmi, pohľadom a názorom na dianie, ktoré sa Beckova a Beckovčanov týka, teda Vám – našim čitateľom.

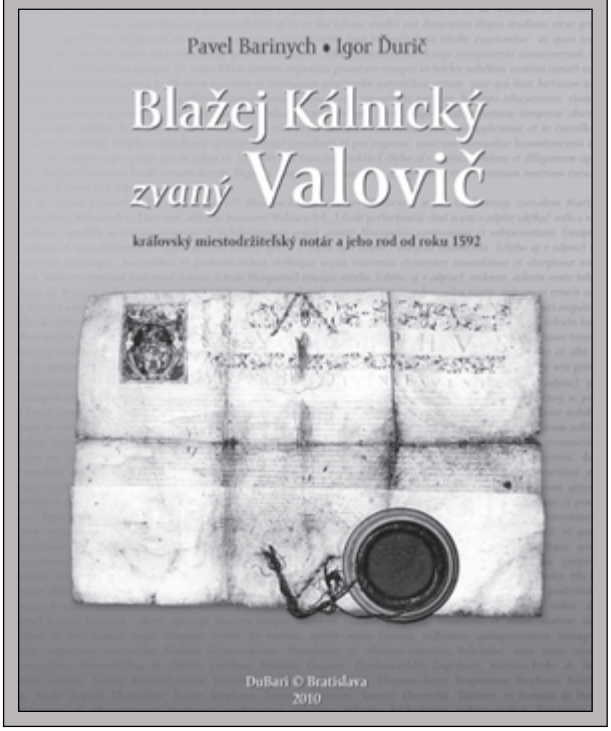
Tieto noviny nielen čítate, ale aj píšete – myslíme tým Vaše príspevky, ktoré uverejňujeme bez rozdielu či sú súhlasné, nesúhlasné, pochvalné alebo kritické. A napriek obvineniam, ktoré na našu adresu a adresu šéfredaktorky odzneli, budeme v tom pokračovať a všetkým prispievateľom sľubujeme, že pokiaľ ich články nebudú obsahovať vulgarizmy, haniť rasu, národnosť, vierovyznanie, politické presvedčenie, vysmievať sa z telesného a duševného postihnutia, príp. sociálneho postavenia neskončia v „redakčnom koši“, ale budú zverejnené.

Chápeme to ako základnú povinnosť redakčnej rady, snažiť sa, aby noviny neboli jednostranné, ale vyvážené, aby ich obsah bol pestrý a tým ho robia aj články od prispievateľov – toto bol odkaz „Vyhlásenia...“, ktorého znenie odsúhlasila celá redakčná rada. Naša snaha o nestrannosť zostala, bohužiaľ, nepochopená. Spravili sme tak však v dobrej viere a veríme, že náš úmysel dať rovnaký priestor všetkým názorom pochopíte – noviny robíme srdcom a pre Vás. ***Vaša redakčná rada BN***

Prezentácia knihy

V sobotu dňa 19. júna 2010 sa v kultúrnom dome obce Kálnica uskutoční prezentácia a krst knihy autorov Pavla Barinycha a Igora Ďuriča: BLAŽEJ KÁLNICKÝ zvaný VALOVIČ. Kráľovský miestodržiteľský notár a jeho rod od roku 1592.

Srdečne pozývame všetkých, ktorých zaujíma história tohto regiónu.

BLAHOŽELANIE

V roku 2010 sa dve veľké postavy zašlej slávy Beckovský futbalu dožívajú životného jubilea 60-tich rokov:

Ľubomír HLADKÝ

Dňa 25. januára 2010 oslávil toto významné jubileum Ľubomír Hladký. Celý svoj produktívny vek aktívne pracoval v robotníckych profesiách a na zelenom trávniku držal vzorne obrannú líniu.

Štefan KOLLÁR

Oslávi svoje jubileum 29. mája 2010. Väčšinu svojho produktívneho veku pracoval v zdravotníctve ako vodič. Na zelenom trávniku hájil beckovskú svätyňu a rozhodol mnohé futbalové zápasy.

Obaja sú príkladmi pre mladých nastupujúcich futbalistov, aby títo vrátili futbal v obci tam, kam patrí. Do ďalších rokov života menovaným prajú rodiny, priatelia, spoluhráči a spolupracovníci rodinnú pohodu, pevné zdravie a veľa a veľa splnených predsavzatí.

Pavol Hladký

Blahoželanie

Utorok 25. máj 2010 bol pamätným dňom pre dvojicu

Dpt. Ján SMETANA a

Eva SMETANOVÁ, rod. Šironová

z Beckovského salaša č. 743, ktorí pred 40-timi rokmi vykročili na spoločnú cestu ako manželia.

Do ďalších rokov spoločného života im veľa zdravia, rodinnej pohody a radosti z vnúčat prajú priatelia, spolupracovníci zo ZŠ a členovia PZ Hurban Beckov. ***Pavol Hladký***

Lokálpatriotizmus je tu na mieste

Pani zima už odišla koncom apríla a my sa môžeme opäť tešiť zo žiarivých a intenzívnejšie prichádzajúcich slnečných lúčov. Tak veľmi sme na ne čakali, tak veľmi sme ich potrebovali a vždy budeme. Deti sa tešia na letné prázdniny a akosi všetci túžime po oddychu a voľných dňoch sladkého ničnerobenia. Želáme si nepočuť hlas raňajšieho budíka alebo aspoň nemať jeden deň na ruke náramkové hodinky. Chceli by sme nesedieť na kancelárskej stoličke, ale pohodlne s vyloženými nohami na gauči alebo aktívne sa venovať svojej záľube, ktorú počas pracovného vyťaženia zanedbávame.

M. Bednáriková

Stres, zhon, ustavičné pretekanie s časom vymeníme za chvíle oddychu, relaxu. Netreba však chodiť ďaleko do sveta. Stačí vystúpiť na Bakoš alebo vytrvalci na Lašid a nechať sa unášať nekonečnou nádherou navôkol. Človek pookreje, zlepší sa nálada a hneď je lepšie na duši. Výlet si tak môžu urobiť rodičia so svojimi ratolesťami alebo turisti vyzbrojení plecniakmi i ostatní návštevníci v kraji. Krása nášho regiónu je očividná. Nemožno diskutovať. Inšpiratívne slnečné svetlo Beckova prináša a umocňuje netrpezlivo očakávaný a žiaduci oddych. Len treba zájsť do prírody.

Významnosť regiónu z historického hľadiska je nespochybniteľná. Spočíva v živote a dielach jedinečných osobností, ktoré sa oplatí poznať. Vďaka nim možno pocítiť vrúcny vzťah k umeniu. Snáď ani nejestvuje človek, ktorý by si nevytvoril citový vzťah k prostrediu, v ktorom sa narodil a dospel a v ktorom žije. Z tohto pevného citu pramení hrdosť k tradíciám svojho kraja. Lokálpatriotizmus je asi neobjektívny, ale tu ho môžu ostatní len akceptovať. Byť hrdý na minulosť je dobré, ale pokračovať v procese napredovania ešte lepšie. Spôsoby realizácie sú rôzne. Každý sa môže podieľať na rozvoji miesta, v ktorom žije. Určitým spôsobom sa pozitívne prejaviť. Napríklad, kto objavil krásu slova, začne tvorivo písať, kto rád športuje, môže vynikať v istej športovej disciplíne a pod. V prírode je čítanie ešte vzácnejšie. Tak príroda, ako aj literatúra je nekonečným popudom pre uponáhľaný život. Veď písané slovo je príjemným spoločníkom. Sto ľudí, sto chutí, preto sú žánre rôznorodé. Vybrať si môžeme z množstva slovesných diel. Je v nich výrazná individuálnosť, všestrannosť a estetická skúsenosť vychádzajúca z estetického zážitku. Človek odjakživa interpretoval zosobnenie stavu sveta v literatúre rozličným spôsobom. Vzájomné pôsobenie textu a čitateľa, resp. interpreta je také obohacujúce.

Stále sa snažme pestovať u detí vrelý vzťah k ich kraju, spoznávať ich talent a schopnosti a následne rozvíjať ich duševné a fyzické zručnosti. Vo výraznej miere tak ovplyvníme ich nenútený, prirodzený a spontánny záujem o poznanie histórie rodného kraja, jeho tradícií i súčasného kultúrneho života. Rešpektujme ich potreby a podporujme ich záujmy. Ak teda zverenci už mladšieho školského veku dostanú od nás, dospelých, priestor na spoznávanie a prežívanie sociálnych a etických vzťahov v rodnom meste alebo obci, získajú na ceste od detstva cez dospievanie až po duševnú zrelosť vlastný morálny a citový postoj k potrebe a významovosti poznať svoj rodný kraj – miesto, kde si prvý raz rozbili koleno, miesto, kde sa učili bicyklovať ešte s kolieskami na zadnom kolese bicykla, miesto, kde prvý raz bozkali svoju prvú lásku a zároveň miesto, do ktorého sa vždy budú s radosťou vracať.

Región prežitého detstva teda výrazne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu dieťaťa, a to už v útlom veku. Kultúrno-spoločenské dianie toho či onoho kraja sa tak fixuje už v detstve a zostáva prítomné v podvedomí už zrelého človeka v podobe nostalgických spomienok. A tak je to predsa v poriadku. Vžité hodnoty nám potom nikdy nedovolia vymeniť nezbedné sýkorky a sojky za papagáje, veveričky za chameleóny či vysokú zver za afrického kráľa zvierat.

PhDr. Lenka Mandelíková

Tunel pod Tureckom

Turecký vrch je od Beckova kúsok – vidieť ho aj z cesty do Nového Mesta nad Váhom. Aj on začal meniť svoju tvár, presnejšie jeho vnútorná časť. Železnice Slovenskej republiky tu začali stavať tunel pre modernejšiu trať. Povedie pod prírodnou rezerváciou Turecký vrch. Jeho dĺžka bude 1800 m a po dobudovaní sa rýchlosť vlakov na tomto úseku trate zvýši z 80 km/h na 160 km/h. Výstavba bude stáť 264 mil. Eur bez DPH. Časť bude financovať štát zo štátneho rozpočtu a ostatok z kohézneho fondu EÚ. Po 50-tych rokoch pribudne na Slovensku nový železničný tunel.

Z výstavby tunela

Ľubomír Paulus, foto J. Mikláš

Otvorenie náučného chodníka

v Prírodnej rezervácii Beckovské Skalice

V piatok 21. mája 2010 sa uskutočnilo pri obci Beckov otvorenie prvého náučného chodníka s tematikou starostlivosti o chránené územie, ktorý zrealizovalo občianske združenie Pre Prírodu v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR – Správa CHKO Biele Karpaty so sídlom v Nemšovej a Slovenským zväzom ochrancov prírody a krajiny - Základná organizácia Beckov.

Prírodná rezervácia Beckovské Skalice o výmere 29,5 ha bola vyhlásená Krajským úradom v Trenčíne 1. decembra 2003 po dlhoročnom snažení profesionálnych a dobrovoľných ochranárov o zachovanie tohto „ostrova“ pestrej prírody v urbanizovanej krajine stredného Považia. Beckovské Skalice sa vyznačujú bohatstvom druhov rastlín a živočíchov, ktoré tu našli útočište, aj pestrosťou biotopov, ako sú: lúky, sady, les, skaly, sprašové steny a

krajinných prvkov, ktoré väčšinou vznikli činnosťou človeka - poľnohospodára. Pre zachovanie územia je nevyhnutná nielen jeho zákonná ochrana, ale najmä vhodné využívanie a obhospodarovanie. O. z. Pre Prírodu, ktoré je vlastníkom alebo prenajímateľom časti rezervácie, zabezpečuje obhospodarovanie rezervácie spoločne so Štátnou ochranou prírody SR, Základnou organizáciou Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny Beckov, obcou Beckov, dobrovoľníkmi a priaznivcami z radov verejnosti.

Náučný chodník pozostáva zo siedmich informačných panelov, ktoré popisujú spôsoby starostlivosti o biotopy vyskytujúce sa v rezervácii, ako sú sprašové steny, kameňolom, lúky a pasienky, orná pôda – úhor, lesy, ovocný sad. Každý biotop si vyžaduje osobitný prístup, okrem poukázania na vhodné a nevhodné spôsoby starostlivosti uvádzame aj spôsob, akým sa oň stará o. z. Pre Prírodu. Posledný panel je venovaný krajine pred príchodom človeka a zmenenej jeho činnosťou.

Náučný chodník Beckovské Skalice je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho spoločenstva, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR prostredníctvom nadácie Ekopolis.

Kontakt: Ing. Katarína Hlavatovičová, RNDr. Katarína Rajcová, o. z. Pre Prírodu, tel.: 032/6582333; 0908715080, preprirodu@gmail.com, www.preprirodu.sk

Obec Beckov pozýva všetkých občanov na koncert dychovej hudby

LIESKOVANÉ,

ktorý sa uskutoční v sobotu 26. júna 2010 od 16.00 hod. v miestnom parku. Po koncerte sa bude konať do 1.00 h zábava.

SVADBA POSLANCA

Výnimočnou udalosťou bol sobáš poslanca nášho obecného zastupiteľstva Ľuboša Prokopenského a Radky Hladkej, ktorí si povedali „áno“ v evanjelickom kostole v Trenčianskych Stankovciach v sobotu 1. mája 2010. Mladomanželom srdečne gratulujeme a do ďalšieho života želáme veľa Božieho požehnania, zdravia a úspechov v osobnom i pracovnom živote.

RR BN

Foto: © R. Benko

Spoločenská kronika

NARODILI SA

Tomáš Kročitý, Nikola Biesiková, Lenka Juriková

NA SPOLOČNÚ CESTU ŽIVOTOM 1. mája 2010 vykročili Ľuboš Prokopenský a Mgr. Radka Hladká

BLAHOŽELÁME

50 r. - Ján Jurčacko, Karol Kročitý, Vladimír Sládek, Tibor Vorobjov, Eduard Bubeník, Mária Poláčková, Ing. Iveta Kováčiková, Danka Hladká, Ing. Blanka Križanová

55 r. - Pavol Jordán, Soňa Paulusová, Mária Nemčeková, Eva Úradníčková

60 r. - Ivan Turek, Ing. Adrián Endel, Rudolf Buday, Štefan Opat, Štefan Kollár, Marta Nemčeková

65 r. - Jozef Vlna, Emília Škúciová, Viera Kamarášová, Irena Penčáková, Anna Trebatická, Drahotína Macejková, Zdena Paulusová

70 r. - Ján Vazovan, Milan Záhumenský, Zoltán Kamaráš, Emília Pagáčová, Vilma Pavlovičová, Margita Juráková, Alica Nožinová, Anna Gregorová

ROZLÚČILI SME SA

Michal Ševčík, Ondrej Úradníček

Smútočná spomienka

Už nepočujem Tvoj hlas, už neprídeš medzi nás. Čas plynie rýchlo ako sen a Ty, mamička, snívaš svoj večný sen. Opustila si nás, rana v srdci stále bolí a zabudnúť na Teba nikdy nedovolí...

Dňa 24. júna 2010 uplynie 5 smutných rokov, čo nás navždy opustila drahá manželka, mamina a babička

Jožka ZÁHUMENSKÁ.

S láskou spomínajú manžel Milan a dcéry Zdenka a Beáta s rodinami

SPOMÍNAME

Čas plynie, už nie si medzi nami, no v srdciach a spomienkach žiješ stále s nami. Zavrel si oči, utíchol Tvoj hlas, mal si rád život a všetkých nás. Spi, sladko snívaj svoj večný sen, v modlitbách budem s Tebou deň čo deň. Dňa 8. apríla 2010 sme si pripomenuli 5. výročie úmrtia

Samuela PAVLÍKA.

Manželka Eva, švagriná Elena Londáková, krstná dcéra Danka Gurišová s manželom a dietkami, Viera Medňanská s manželom a ostatná rodina

Napísala sr. Cecília M. Kosecová z Kongregácie školských sestier de Notre Dame - 3. časť

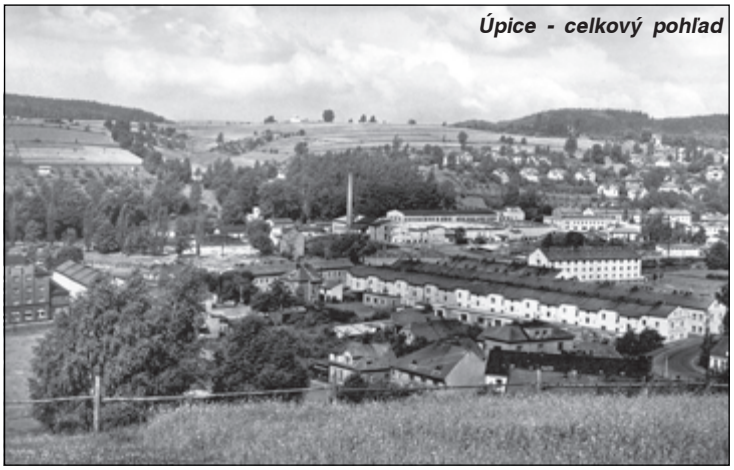
SPOMIENKY NA ROKY 1950-1968

4. ODCHOD ZO SLOVENSKA

Odchádzame. Ideme smerom na Uherský Brod. Ostatne, nikto nemal záujem pozorovať okolie. Každá bola zabraná do svojich vlastných myšlienok.

Neistota budúcnosti, obava, úzkosť, či je pravda, čo sa nám povedalo, že na novom mieste je všetko pripravené, dokonca, že v ubytovni je teplá i studená voda! Neboli sme si isté, či skutočne nás vedú do Úpice alebo niekde inde za hranice nielen Slovenska, ale aj republiky.

V týchto, ale i ďalších chvíľach skľúčenosti, vtedy keď sme boli zvonku vyhnané najprv zo svojich kláštorov a teraz aj zo zeme svojich otcov, dôvera a viera, že On to tak chce, On vybral túto cestu, nás posilňovala a spájala v jeden mocný šík vernosti k Bohu, Cirkvi, reholi – vytrvať s Božou pomocou i za ťažkých podmienok. Naozaj, túto vernosť a jednotu ako celku, tak aj jednotlivcov, je treba zvlášť vyzdvihnúť.

Úpice - celkový pohľad

Z takýchto myšlienok vyrušila a prebrala nás z ticha čiasi poznámka, že sa blížime k slovensko-moravským hraniciam. V tú chvíľu zaznie autobusom krásna pieseň: „Kde sa vrchy k nebu týčia, kde na stráňach ovce pasú, kde sa piesne tiché rodia a kde slnko seje krásu“ od Dominika Štubňu – Zámostského. Viackrát sa tklivo ozýval refrén podfarbený príjemným altom: „Tam je moja vlasť, tam je moja vlasť!“

Autobus sa pre akúsi poruchu zastavuje práve v týchto miestach v horách. Vystúpili sme ešte naposledy na rodnú pôdu a objali pohľadom celé okolie. Zlaté slnečné lúče sa tu kúpu v rannej rose. Prebúdza sa krásny nový deň. Vrátime sa do autobusu a ideme ďalej.

V Trasoviciach na Morave zastavujeme na malom priestranstve. A, hľa, naproti nám prichádza žena, nesúc nám bochník chleba. Ďalej cesta bola bez nejakých zvláštností, iba že sa čím ďalej stávala únavnejšia, až mala svoj koniec. Prichádzame už za úplnej tmy - sme na mieste, v Úpici.

Autobus zaparkoval pred továrňou. Boli sme vyzvané, aby sme vystúpili a išli na večeru do továrenskej závodnej jedálne, kde nás čakali s večerou! Nie je možné! Vraveli nám ešte v Beckove, že máme tam všetko pripravené, čo sa týka ubytovania a stravy. Nechceli sme tomu veriť, pretože podobné reči odzneli už prvýkrát o Beckove a neboli pravdivé. Nevystúpili sme, chceli sme byť už po únavnej ceste v našom novom domove. Dobre teda, vzali to na vedomie a poslali nám večeru na ubytovňu.

Aj tu musím priznať, všetka česť, nesklamali nás planými a nepravdivými rečami. Stoly sú prikryté, na každom z nich kvety. Riaditeľ továrne, ktorý prišiel až do Beckova, tiež chce povečerať s nami, ale nás to moc nelákalo. Ďalej zisťujeme, že i na posteliach sú biele plachty. Teda nás nesklamali! Potom sme sa narýchlo ubytovali a zas sa nad všetkým zniesla tmavá noc.

Ráno 21. októbra 1951. Je nedeľa. V mestečku Úpice je slávnosť „posvícení“. Privítal nás miestny dp. vikár Abendrot (zomrel v máji 1969). Nemožno sa sťažovať, ľudia boli k nám dobrí, prejavovali nám svoje sympatie a toto sme skusovali po celých 18 rokov.

5. TOVÁREŇ

Bola to továreň na brehu rieky Úpy na spracovanie ľanu. Úradný názov bol: „Přádelny lnu Úpice, závod Juta 2, národní podnik Dvůr Králové.“

Prvé dni nás zoznamovali s prácou v továrni, držali rôzne prednášky a nakoniec nás previedli po celom závode. Zdá sa mi, že za 3-4 dni nás zadelili na rôzne oddelenia a my sme sa stali robotníčkami v továrni.

S touto teoretickou prípravou súvisela, aby som sa tak vyslovila, príprava praktická. Každá z nás dostala hrubý ľanový plášť vojenskej farby a ručník na hlavu, neskoršie pre mokré sály aj dreváky. Taká bola teda naša výstroj pre prácu v továrni. Či sa to hodí alebo nie, na tom, pravda, nezáležalo. Plášte sa nedali tak nosiť, zafarbili sme si ich na čierno, ale aj tak to bolo divné oblečenie.

Prvé dni sme pracovali v tom rehoľnom rúchu, v ktorom sme prišli: čierny vlnený habit so širokými rukávmi, dlhý až po päty - to nebolo oblečenie pre továrenské účely. Samozrejme, neobliekli sme si civil, iba sme si prispôsobili a poprešívali tie plášte, ktoré sme dostali. Mysleli si azda všetci tí, ktorí mali s nami do činenia, že sa zľakneme prvých ťažkostí? Z ich strany bolo to akoby nepriamo povedané, aby sme odložili rehoľné rúcho. A skutočne, na to aj čakali, ako sme sa neskôr dozvedeli.

Ani tu nie je možné vylíčiť prvé tiesnivé okamihy, kedy sme prekročili prah továrne. Konečne, o samotnú prácu tu nešlo. Veď naše sestry boli a osvedčili sa ako výborné pracovnice vo všetkých možných odvetviach práce. Či už to boli sestry, ktorým bolo zverené v kláštoroch vedenie domácnosti, ale aj sestry s odborným a vysokoškolským či akademickým vzdelaním. Lenže treba vziať do úvahy, že táto okolnosť nasadenia do práce v továrni bola vyvolaná pomermi v našom politickom zriadení.

A začali sa prvé dni...

Úsek za úsekom, krok za krokom sme poznávali továrenský život. A predsa naše myšlienky zalietali späť – k opusteným katedrám...

A tak aj bolo. Do uší nám stále doliehalo za celých šesť rokov: „Dělejte honem, mašiny stojej!“ Znelo to ako vyzváňanie.

Do práce sme chodievali pešo asi polhodiny. Tento kúsok cesty, ktorá viedla lesným chodníčkom pozdĺž rieky Úpy, poskytoval zvlášť na jar a v lete príjemné osvieženie. Naša ubytovňa bola na peknom mieste, tesne pod zvažujúcim sa lesom. Jej majiteľom bol bývalý továrnik. Dňom znárodnenia 28. októbra 1948 prešla do štátneho majetku. Naozaj, nemožno si predstaviť krajší kútik, ako bolo toto miestečko „Na Veselce“. Toto pomenovanie dostala vraj preto, že tam bývali časté svadby. Poskytovala nám šesť rokov príjemný pobyt.

Samozrejme, cirkevnú referentku sme mali aj tu. Spočiatku to bola matka riaditeľa továrne, pani Štětinová. Kniha návštev musela byť presne vedená.

Prozreteľnosť nás teda priviedla do Úpice, malého mestečka v Podkrkonoší, do blízkosti mariánskeho pútnického miesta Malé Svatoňovice a určila nám nový spôsob života. Prvou starosťou bolo, aby sme mali čo najskôr medzi sebou nášho Pána. Kaplnka bola síce malá, ale hlavné bolo, že Pán bol s nami „Na Veselce“ celé tie roky.

A teraz sa pozrime trochu aj do továrenského prostredia. Ako som uviedla, bola to továreň na spracovanie ľanu. Bolo tu oddelenie prašno-suché a mokré. V prašnom oddelení sa ľan zbavoval pazderia a prechádzal vo vochlovni cez viaceré stroje, až sa očistený dostal do predpradiarne. Odtiaľ potom putovalo hrubé ľanové vlákno do mokrej sály. Tu strojovou výrobou cez horúcu vodu a valce spriadalo sa hrubé ľanové vlákno na niť. V mokrom prostredí bolo veľa blata z odpadu i veľmi teplo a mokro. Do práce sme nastupovali ráno o pol siedmej hodine a končili sme o 15.30 hod. Obedovali sme v závodnej jedálni. Pri rozdávaní obedov sme sa postavili do radu k okienku a odtiaľ sme si potom odniesli jedlo na miesto. V závodnej jedálni vyhradili pre nás jeden rad stolov. Malá epizóda zo závodnej jedálne. Prvé dni na týchto stoloch stáli nápisy: „Vyhraženo!“ Ktorási zo sestier to ale prečítala: „Vypraženo!“ a hútala nad tým, čo môže byť „vypraženo“. Dlho sme sa na tom smiali. Za mesiac po našom príchode prekvapil nás ďalší prísun, a to sestier vincentiek z Beckova. Tie boli ubytované v Hejniciach pri Úpici a vozievali ich do práce autobusom.

Úpice - Na Veselce

MÔJ STROJ

Skoro ráno, keď kraj ešte sníva,
ubieram sa k miestu, kam zrak sa mi díva.
Továreň tam, ó, už mi je známa,
určila ju pre nás Božia múdrosť sama!

O čom kedysi sa vravelo nemálo,
splnilo sa teraz, skutočnosťou stalo!
Vytrhli ma z kruhu milovaných detí,
Bože, táto práca nech ich duše svätí!

Tak počúvam denne iba hukot strojov,
medzi nimi aj môj známy „hudbou" svojou:
ide rýchlo, čosi neustále spieva,
môjho srdca pieseň spolu s ním sa zlieva.

A keď pomaly sa ku koncu deň chýli,
vtedy v tichu šera, vo večernej chvíli,
keď počujem v duchu ďalej spievať stroje,
k Bohu v prosbe vrúcnej dvíham ruky svoje.

Ochraňuj ma láskou svojou i tam, Pane,
Potom nech sa so mnou Tvoja vôľa stane.
Hoci niekdy volá naspäť srdce moje,
obsluhovať budem, keď chceš, mŕtve stroje.

Úpice, 3. mája 1953

6. POBYT V ÚPICI

Hneď na začiatku nástupu do práce vyhradili sme si, že na cirkevne zasvätené sviatky a nedele nebudeme pracovať. Narazili sme na odpor, lebo so sviatočnými dňami nesúhlasili.

Nepamätám sa už presne, o ktorý sviatok išlo, ale v jeden takýto cirkevne zasvätený sviatok nenastúpili sme do práce. Zrazu sa objavila u nás v ubytovni „Na Veselce" celá Závodná rada. Prehovárali nás, striedali sa jeden po druhom v rečiach. A tu treba vyzdvihnúť a zvlášť podtrhnúť jednotu.

Boli sme tam prítomné všetky svorne, žiadna ale na reči pánov zo Závodnej rady nič neodpovedala. Tu začal jeden z jej členov, keď to nešlo po dobrotky, hrubším spôsobom. „Slováci, to sú vraj len dráteníci..."nestačil dohovoriť a spamätať sa. Prehlušil ho nečakaný hrmot. Akoby na povel, zdvihli sme sa všetky naraz, s rachotom sme zastrčili stoličky, bez slova sme odišli a nechali celú Závodnú radu tak. Odvtedy sme mali pokoj.

Keď sme po šiestich rokoch odchádzali, lúčili sa s nami srdečne i členovia Závodnej rady. Celým svojim postojom k práci a jednaním sme dosiahli, že nakoniec sa začali na nás pozerať inak a vážili si i našu prácu. Trochu horšie to bolo u našich sestier v Šumperkku – Sudkove. Nemám o tom dnes už presných správ, iba čo si pamätám z rozprávania. Sestry tak isto viedli boj, aby na cirkevne zasvätené sviatky nepracovali. Ťažko sa to presadzovalo. Tak sa stalo, že za malú neopatrnosť v reči sr. Regina Pažitková bola od 7.1.1953 zbavená slobody a tri mesiace držaná vo väzení v Šumperku a v Dvoroch pri Olomouci. Vrátila sa 11.4.1953. Ale vráťme sa do Úpice.

Táto udalosť mala pokračovanie ešte v súkromí, o čom som, pravda, nevedela. Až po rokoch sa sestry k tomu priznali. Keď páni stále nahovárali a prehovárali sestry, aby predsa len išli na sviatky pracovať, jedna z nich hovorí:

„Môj otec by sa v hrobe obrátil, keby som išla vo sviatok pracovať!"
„Sestričko, hlavou zeď neprorazíte."
„Dobre, keď neprerazím stenu, nech sa prerazí hlava!"

Blížili sa Vianoce, prvé mimo rodnú zem. Nemusím hovoriť o tom, že každý sa snažil, aby boli čo najkrajšie. Jedno sme si ale nemohli odpustiť: bez spomienok na Vianoce doma sa to ale neobíde. Idem so svojím nápadom za sr. Regínou (vincentkou) a prosím, aby mi urobila slová na tému Vianoce pod Tatrami. A už je tu Štedrý deň! Stroje škrípu, plieskajú remene. S hukotom sa ženú vpred, plán sa plní. S hukotom bolesť i spomienka sa zlieva.

Továrenská sirénа oznamuje pracovný pokoj, tíchnu stroje. Továreň prepustí zo svojho objatia zástupy pracujúcich; dnes, azda prvýkrát v histórii, i rehoľné sestry. Všetci sa náhlia domov. A kam pôjdeme my? Kde je náš domov? Tam, tá ubytovňa, ktorú pre nás pripravili, tam ideme sláviť svoje Vianoce. Nesmútime, lebo vieme, že Boh riadi všetko. Nehovorím, že necítime, že nie je niekedy clivo. Veď sme ľudia tak, ako druhí. A spomíname, pretože sme ľudia, na zem, z ktorej sme vyšli. V tento Svätvečer myslíme na zem pod Tatrami, nezabúdame, ako sme nezabúdali v každú chvíľu v modlitbe, obeti a približujeme si túto zem piesňou.

Prosím, prepáčte, ak by sa to niekomu zdalo, citovosť tejto piesne. Boli sme vtedy mladé, alebo aspoň mladšie, niektoré mali nejaký rok po dvadsiatke a väčšina sestier mala ešte živých rodičov.

Do posvätného ticha Štedrého večera naplneného vôňou jedličky a ožiareného svetlom vianočných sviec zaznejú slová tklivej melódie. Najskôr akoby bojazlivo, nesmelo, obávajúc sa, aby azda neoživovali v duši to, čo čas začal len veľmi pomaly hojiť. A priestorom nesie sa už:

V belavej diaľke noc tichá za horami,
Vianoce slávi mamička pod Tatrami.
Z jej dobrých očí v ten večer slzy letia:
„Vianoce slávi v cudzine moje dieťa!"

Mamička moja, tie slzy z tvojich očiek
položme spolu Dieťatku do jasličiek.
Nech mu v maštaľke chudobnej jasne svietia,
spomína, mama, na teba tvoje dieťa!

Ježiško malý, verím, že si Syn Boží,
Ja radosť, žiaľ do jasličiek Ti položím.
Zašepkám prosbu dnes večer k Tvojmu líčku:
„Ochraňuj ma a požehnaj mi mamičku!"

V belavej diaľke noc tichá za horami,
Vianoce slávi otčina pod Tatrami.
Po rodných vieskach, dedinkách svetlá svietia,
na krásnu vlasť si spomína verné dieťa.

Teplý mu domov, rodný krb odorvali,
Vianoce sláviť doma, len túžba páli.
Ježiško, tú Ti zvijeme do kytičiek
a vrúcnym srdcom vložíme do jasličiek.

Pod Tatry krásne v Svätvečer duša letí,
tam, kde k jasličkám padajú snežné kvety,
s pastiermi aj my pieseňku, rodnú, sladkú
zaspievať domov pôjdeme Jezuliatku!

Sr. Regina Kollárová, Úpice, na Vianoce 1951

Prvé slová rozzvučia strunu srdca, ktorú nazývame spomienkou ... a potom ďalej a ďalej znie pieseň. Ticho! Pieseň doznela, slová viaznu, myšlienky, tie nemožno zastaviť! To boli prvé Vianoce v tieni továrenského komína na brehu rieky Úpy. Hrialo ich ale pomyslenie, že to všetko prv trpelo Božské Dieťa, ale i nádej vyjadrená posledným veršom ... zaspievať domov pôjdeme Jezuliatku!

A udalosti idú ďalej. To, čo bolo a čo sa stalo, sa už neopakovalo. Boli to na svoju dobu neopakovateľné okamihy!

Dňa 28. júna 1952 bol a z nášho stredu odstránená provinciálna predstavená sr. M. Svatomíra Weidingerová. Podobné opatrenia, ako sme sa potom dozvedeli, boli prevedené na všetkých rehoľných komunitách.

Bola to sobota, z práce sme prišli o 13.hod. V dome bolo neobyčajne rušno, nie však živo. Príčina sa hneď vysvetlila a zasiahla nás ako blesk.

Ct. sestra provinciálna dostala predvolanie na okres do Trutnova, sprevádzala ju sr. Ľudmila Vanková. Táto sa ale vrátila naspäť do Úpice sama, nevedela, kam sa Ct.sr. provinciálna podela, čo sa s ňou stalo.

Plné trápnej neistoty, naplnené obavami, strachom a starosťami, očakávali sme ďalšie dni. Krásne to ktosi vystihol: „A Cirkev sa modlila..." Hej, komunita sa modlila! To bolo jediné, čo sme mohli za ňu robiť.

V našich ľudských dňoch sa neraz dostaneme do okolností, kedy sa modlíme, ale zdá sa nám, akoby modlitba nič neosožila. Možnože i vy, ktorí čítate tieto riadky, nebudete vidieť žiadne východisko z toho, čo život prináša, ale vytrvajte v modlitbe, v trpezlivej a pokornej modlitbe a presvedčíte sa, aký mocný je Boh.

Nádejali sme sa i my všetkého možného, čo by sa so Ct.sr. provinciálnou mohlo stať alebo čo sa stalo. Po dlhšom čase ozvala sa nám z Hejníc u Frýdlantu. Boh mal svoje plány, a tak v Hejniciach bolo prvé ekumenické stretnutie predstavených ženských rehoľných spoločností.

Po rokoch odlúčenia svitol i deň návratu. Bolo to zase také nečakané - 27. augusta 1955 sa opäť vrátila do nášho stredu.

(pokračovanie)

KONFIRMÁCIA 24. - 25.4.2010

Uplynulé dva roky sme s našimi katechuménmi, posilňovaní Pánom Bohom, prežívali jeden deň za druhým a s Jeho požehnaním sme sa tešili na dni ďalšie. Tak sme sa dostali až po 2. nedeľu po Veľkej noci roku 2010. Naše modlitby, v ktorých sme v rozhovore s Pánom Bohom prosili o zdarné deti obdarené umom a pevnou vierou, boli vypočuté. V sobotu 24. apríla 2010 sme sa na skúške v modlitebni v Kálnici presvedčili, že vedomosti z vierouky všetci majú a naučené pravdy si osvoja a nikdy ich neopustia.

Konfirmandov pripravovala 1. rok p. farárka Cipciarová a 2. rok p. farárka Petrulová

Semienko viery, ktoré od chvíle, keď prijali prvú sviatosť - krst svätý - do nich zasadili a túto vieru za nich vyznali rodičia a krstní rodičia, toto semienko nech v nich rastie a ďalej sa rozvíja. Stane sa to, ak budú spokojne a úplne dôverovať Pánu Bohu. Všetci ostatní bratia a sestry v beckovskom zbore vieme a dúfame, že tomu tak bude, pretože naši mladí konfirmandi sa prejavili ako dospievajúci členovia cirkvi tým, že nielen na hodinách náboženstva, ale aj na stretnutiach dorastu, mládeže a v táboroch dokázali, že vedia, kde je ich miesto a je im prirodzené byť členmi spoločenstva bratov a sestier vo viere. Je to blažený pocit vidieť takýchto mladých ľudí, v ktorých budeme mať pokračovateľov aj v budúcnosti.

Deň ich konfirmácie - 25. apríl 2010 - bol deň slávnostný. V chráme Božom v Beckove pri Večeri Pánovej prijali telo a krv Ježiša Krista, užili teda aj druhú sviatosť (tou prvou bol Krst svätý). Týmto sa úplne stali dospelými členmi našej evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania.

Z úprimného srdca sme ich medzi nami privítali a dúfame, že budú pod Božím vedením kráčať ďalej cestou, možno niekedy krivolakou, budú prechádzať aj tesnými bránami, ale oporou im budú na každom mieste a v každej chvíli slová: „Až posiaľ pomáhal mi Hospodin!“.

Ing. Darina Jarábková, zbor.dozorkyňa

Poďakovanie pani farárke

V uplynulom roku zastupovala beckovskú pani farárku Mgr. Moniku Cipciarovú jej kolegyňa z Trenčianskych Stankoviec. Keďže jej povinnosti v našej obci skončili v apríli, nadišiel čas sa poďakovať: predstavujeme **Mgr. Jarmilu Petrulovú**.

Pani farárka, prezraďte nám, prosím, odkiaľ pochádzate a aké bolo Vaše rodinné zázemie.

Narodila som sa v Trenčíne, kde som do 12 rokov žila v Zlatovciach. V roku 1990 sme sa presťahovali do Ivanoviec - dedinky, z ktorej pochádzajú obidvaja moji rodičia. Mám staršiu sestru a musím priznať, že si neviem predstaviť lepšie rodinné zázemie, ako to, ktoré stále mám vo svojich rodičoch i sestre. Je požehnaním, ak má dieťa vo svojich rodičoch vzor, keď som videla a vidím, ako vždy zvládali a zvládajú životné situácie, ako prežívajú radosti. Veľmi veľa si každý z nás preberá zo svojho domova do života. Vďaka Bohu, že mi daroval mojich rodičov.

Prečo ste sa rozhodli pre povolanie farárky a kde ste po skončení školy začali pracovať?

Po skončení OA v Trenčíne som sa rozhodovala na ktorú VŠ sa prihlásiť. Moja sestra študovala na Evanjelickej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave, viedli sme dlhé rozhovory o študijných predmetoch na fakulte, o živote teológov. Keďže mňa vždy fascinovala história a bavili jazyky, vedela som, že na tejto škole ich mať budem. Najdôležitejšie však bolo povolanie od Pána Boha, tá istota, že tu je moje miesto na štúdium. Po 5- ročnom štúdiu, zložení štátnych skúšok a kaplánskych skúšok som bola vyslaná - pridelená do Bratislavy - Staré mesto – predovšetkým pre Dúbravku, kde život v evanjelickom cirkevnom zbore (farnosti) bol ešte len v začiatkoch, v prenajatých priestoroch sobášnej siene, kde sme sa stretávali raz do týždňa na bohoslužbách a robili misiu cez masmédiá v danej časti mesta. Nakoniec sa nám z milosti Božej podarilo sobášnu sieň odkúpiť. Keď som prišla do Dúbravky bohoslužby navštevovalo do 50 ľudí, po siedmych rokoch, keď som odchádzala, tento počet stúpol na 150 plus mnoho aktivít s mladou i staršou generáciou. Preto vždy budem tvrdiť, nie je to len o priestoroch, vždy je to o spoločenstve, kde sa cítite prijatý a akceptovaný bez pretvárky.

Ako sa vám páči v Trenčianskych Stankovciach a ako dlho tam pôsobíte?

V Tr. Stankovciach pôsobím 2,5 roka. Našla som tu druhý domov, kde žijem s manželom a dcérenkou, ale mám tu aj svoju duchovnú rodinku, v ktorej prežívame spoločne veľa požehnania, veľa priazne od Pána Boha, veľa radosti a v chvíľach, kedy to nie je jednoduché, ich prechádzame spoločne a vieme sa pochopiť a podporiť. Našla som tu ľudí, s ktorými máme pohľad upretý na Pána Ježiša Krista a s Jeho požehnaním prijímame nové a nové výzvy ako slúžiť na Jeho vinici. Okrem služieb Božích je požehnaná práca s deťmi, s dorastom, s mládežou, so strednou i staršou generáciou, cez rôzne víkendovky, výlety, tábory, zájazdy, spevokoly - dospelý i detský, zborová kapela Favor, organizovanie zborového plesu, či budovania aj po hospodárskej stránke – centrum výchovy mládeže, vyučovanie náboženstva... je toho veľa, kde vnímame, že Pán Boh požehnáva a usmerňuje naše rozhodnutia.

Aké boli Vaše aktivity počas pôsobenia v našej obci a farnosti?

Keďže počas zastupovania sestry farárky Cipciarovej som mala aj svoj vlastný cirkevný zbor, moje aktivity boli obmedzené len na to, čo tu už existovalo. Cirkevný zbor som administrovala s láskou a som vďačná, že som tu našla ľudí zapálených pre prácu v cirkvi. Vykonávala som služby Božie predovšetkým v Beckove. V Kálnici z časových dôvodov vykonával väčšinou môj manžel - farár Milan Petrula, prípadne nás zastúpili naši kolegovia z okolia. Na základných školách vyučoval brat seniorálny kaplán Ján Baláž. Všetkým patrí veľká vďaka. Ja som pripravovala konfirmandov, krstila a konfirmovala dospelú konfirmandku a bola aj pri niektorých z vás, ktorí ste na poslednej ceste odprevádzali svojich najbližších. Zúčastnila som sa krásneho vianočného koncertu v Beckove, z ktorého som si odniesla úžasný zážitok a pohladenie duše. Ďakujem, že som sa na chvíľku mohla stať súčasťou vás.

Porozprávajte niečo sama o sebe, o svojej rodine, o svojich záujmoch, aktivitách...

Som vydatá, mám manžela Milanka, ktorý je mojim spolužiakom z vysokej školy, farár, teraz pracuje ako policajný duchovný v Bratislave- riaditeľ Ekumenickej pastoračnej služby Ministerstva vnútra SR. Vnímam ako výhodu, že môj manžel mi dokáže porozumieť, je mojim priateľom, kolegom a pomocníkom a spolu sa snažíme byť aj dobrými rodičmi našej krásnej 4-ročnej dcérenke Petre Eve, ktorá je pre nás vzácnym pokladom od Pána Boha. Moje povolanie je mojim koníčkom a v tom je obsiahnuté všetko.

Ako by ste sformulovala zmysel svojho poslania v našej obci a v cirkvi vôbec?

To, kým sme, je viditeľné vo všetkom, čo robíme. Od našich slov, vyjadrovania, gestikulácie, správania sa k druhým i k tým najbližším. Prajem nám všetkým, aby nás stále sprevádzala Božia priazeň viditeľná v každodenných radostiach i starostiach. Život s Pánom Bohom je neustále kráčanie pod Božou ochranou. Nie je to státie, sedenie, stagnovanie, ale zmysluplné kráčanie so svojim Bohom bez ohľadu na vek či spoločenské postavenie. Každý jeden z nás jedôležitý v spojivkách generácií. „Teraz však zostáva viera, nádej, láska - to troje, ale najväčšia z nich je láska.“ 1. Korintským 13,13 - Tá nech nás motivuje vo všetkom, čo je pred nami z milosti Božej. ***(b)***

Poštová známka k 400. výročiu Žilinskej synody

Slovenská pošta vydala k 400. výročiu konania Žilinskej synody novú poštovú známku. Autorom výtvarného návrhu je akad. maliar Dušan Kállay a rytinu vyhotovil akad. maliar Martin Činovský. Známka vyšla v náklade 60 000 kusov. Zároveň vydali nákladom 3200 kusov FDC pečiatku s portrétom grófa Juraja Thurzu.

Na známke je zobrazený unikátny oltár, ktorý dal urobiť uhorský palatín Juraj Thurzo pre kaplnku na Oravskom hrade v r. 1611. Oltár bol prevezený r. 1752 do artikulárneho kostola v Nepaloch, kde sa dodnes zachoval. Reštaurovaný bol v r. 2003. Monumentálny oltár Speculum Justificationis bol programovým vyjadrením hlavných vieroučných otázok práve sa inštitucionálne formujúcej ev.cirkvi. Výtvarne vychádzal zo staršej grafickej predlohy z Norimberku (rytec Jost Amann podľa teológa Caspara Melissandera). Výnimočný je kvalitou stvárnenia náboženských ideí (symbol Sv. Trojice ako Božieho oka) do umeleckého diela zložitej kompozície, ktoré prevyšovalo svojou úrovňou súdobé zobrazenia v protestantskom umení 17. storočia.

Známka bola vydaná k 30. marcu 2010 – k výročiu Žilinskej synody. Jej nominálna hodnota je 1,10 eura. Generálny riaditeľ Slovenskej pošty Libor Chrást odovzdal známku na slávnostnej inaugurácii 30. marca 2010 v Žiline. ***(b)***

Óda na ovčiara

Autora veršíkov Vladimíra Slavíka z Nového Mesta nad Váhom poznajú naši občania, hlavne členovia Poľovníckeho združenia HURBAN. V uplynulých niekoľkých rokoch po sebe mu dobrá muška a jasné oko priniesli na streleckých pretekoch v Beckove úspech v presnej streľbe. Bol dlhoročný najlepší strelec, i keď aj tých rôčkov má za sebou hodne – takto o rok oslávi úctyhodné okrúhle jubileum. Za svoje zdravie, dobrú formu a pohodu vďačí rodnému chotáru a prírode, starostlivej manželke Ľubici (rod. Dvoranovej) a v neposlednom rade sa drží aj vďaka životospráve, ku ktorej neodmysliteľne patrí pravý ovčí syr, kvalitná májová bryndza a hlavne žinčica, ktorej pán Slavík vypije za týždeň aj šesť litrov.

D. Jarábková

Žilinská synoda – rok 1610

„Potvrď, Bože, čo si vykonal pre nás.“ Žalm 68, 29b

Najvyšším orgánom Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania na Slovenku je synoda. Prvú evanjelickú krajinskú synodu zvolal významný uhorský hodnostár, prívrženec evanjelikov, palatín Juraj Thurzo. Synoda sa uskutočnila v Žiline od 28. do 30. marca v roku 1610. Jej ústrednými postavami boli palatín Juraj Thurzo a Eliáš Láni, senior Hornotrenčianskeho seniorátu a farár v Bytči. Na synode sa zúčastnilo dvadsať zástupcov šľachty, traja zástupcovia kráľovských miest z Bratislavy a Modry, 28 farárov a seniorov z 10 stolíc Horného Uhorska – Preddunajska. Synoda bola otvorená v žilinskom kostole hymnickou piesňou „Veni Sancte Spiritus“ a predsedal jej Juraj Thurzo. Počas zasadnutia Žilinskej synody prijali synodáli 16 synodálnych zákonov, určili tri územné celky prvej organizácie evanjelickej cirkvi na území dnešného Slovenska a zvolili troch superintendantov (biskupov) - Eliáša Lániho, Samuela Melíka a Izáka Abrahamidesa. Opatrenia – zákony Žilinskej synody – mali veľký význam aj pre zjednocovanie a ďalší vývoj slovenského národa. Nová územná organizácia vychádzala zo skutočnosti, že Preddunajsko a jej obyvatelia sú prevažne slovenskej národnosti. V dejinách slovenského národa sa vníma táto skutočnosť ako prvé politické inštitucionalizovanie slovenske spoločnosti.

Ing. Darina Jarábková

ÓDA NA SALAŠ

Z Rakoľúb na Beckov nový salaš stojí,
chráni ho Biras pán ako rytier v zbroji.
Pod Klížom krásne to prostredie
nová cesta Ťa tam dovedie.
Ovečky na lúke kľudne sa pasú,
veď tam majú výživnú pašu.
Psík ich obieha, drží ich spolu,
ak niektorá vybočí, má veru smolu.
Štekotom rozľahlým v kŕdeľ ju vráti
a tak si celý deň strážením kráti.
Pri salaši výbeh dobre oplotený,
v ňom pobehuje koník, celý je spotený.
Nie jeden, ba traja heflingovia
stádočko pána Birasa svorne tvoria.
Tvrdá realita a ťažká práca
sa v ziskoch občas i stráca.
Ale radosť zo svojej záľuby
pána Birasa úsmev do rána prebudí.

Ovečky - veľká jeho radosť i pasia,
teší sa, keď ich mekot sa ozýva.
Po dobrom dojení a mliečka spracovaní
svoju značku kvality vzorne si chráni.
Však syr, bryndza, sladká i kyslá žinčica
nad všetkými ostatnými hrdo sa vypína.
Certifikát kvality odborníkmi daný,
je tvrdou prácou riadne odmakaný.
Pri práci okolo ovečiek, ba i koníkov
by som postavil ešte pár pomníkov.
Vzácna pani Birasová pohody málo si užíva
pri práci na salaši, tak to už býva, práca každodenná
od rána do noci jej odháňa všetky nemoci.
Ďalší je opravár i valach zvaný,
prácou je celý deň, veru, pripútaný.
Boh žehnaj spoločnému ich dielu,
by si zachovali nádej i vieru,
že Boh poslal ovečky do beckovského kraja
priamo z nebies - z anjelského raja.
Môj obdiv k chovu ovečiek rodiny Birasových
je daný v týchto veršoch mojich.

Vladimír Slavík

René kojenca príhody a skúsenosti

Keď sa narodil náš syn Janko (júl 2008), veľa ľudí a našich známych sa k nemu skláňali s otázkou: ,,budeš horolezec, lešenár, cestovateľ?“ S Petrom obaja vyznávame teóriu, že život má byť o zážitkoch, a preto sa nám tá posledná možnosť – cestovanie - zdá ako celkom pekný vstup do života.

Myšlienka cestovať s dieťaťom po Venezuele ma napadla pri mojej prvej ceste v r.2005. Boli sme tam s Petrom ešte za ,,slobodna“ a, samozreme, ako všetkých, ktorí túto krajinu navštívili ma očarila svojou rôznorodosťou prírody a odlišnou mentalitou ľudí. Vedela som, že sa tam ešte vrátim a najradšej so svojimi najbližšími. A prečo ešte Venezuela?

...je to už Petrov druhý domov, pozná ho tam veľmi veľa ľudí – od ,,vekslákov“ na letisku, až po malé indiánske deti niekde v Delte Orinoka. Janko by mal predsa vedieť, kam jeho otec odchádza sprevádzať (www.anakonda.sk).

Náš výlet sme si načasovali podľa klientov, ktorých Peter sprevádzal a prispôsobili sa nám aj kamaráti prírodovedci. S nimi Peter odišiel ešte hľadať harpyju. Títo orliari na Slovensku ochraňujú nášho vzácneho orla skalného a zaumienili si spoznať na vlastné oči najväčšieho zo všetkých svetových orlov - harpyju pralesnú. V neposlednom rade bola pre nás dôležitá aj cena letenky – dieťa do dvoch rokov je zadarmo, platia sa len minimálne letiskové poplatky.

Leteli sme na konci februára, Peter bol už v Caracase a práve odprevádzal svojich klientov na lietadlo do Európy. Let zo Swechatu trvá 13 hod. s medzipristátím – v našom prípade vo Frankfurte 2 hod. Janko to zvládol na jednotku. Mali sme miesto pre matky s deťmi, postieľku, televízor a veľmi ochotné letušky, pripravené aj na takýchto cestovateľov.

Mávajúci Peter na letisku nám vyčaril veľký úsmev na perách. Za chrbtom som už totiž mala otravných taxikárov a vekslákov, pred sebou Janka v kočíku a veľký kufor.

Prvá naša cesta viedla do prímorského mestečka Čoroní, ku ktorému je potrebné prekonať veľa serpentín, prejsť hrebeňom hory 1600 výšk. metrov. Ale hlavne vydržať nápor 100 decibelov, znejúcich zo štyroch reproduktorov v autobuse. Nebolo počuť vlastného slova a Peter už dávno vie, že v autobuse bez štuplov do uší je na vlastné riziko. Ubytovali sme sa v penzióniku, Peter mi ako neznalcovi španielskeho jazyka napísal na papier pár dôležitých španielskych fráz, nechal mi slovník a odišiel znova na letisko čakať orliarov. Zostala som s Jankom týždeň sama.

Aspoň tri dni nám robil spoločnosť mladý poľský pár, ubytovaný v našej posáde. Užívali sme si krásnych 36 stupňov po u nás stále studenom marcovom mesiaci, teplé Karibské more, rybie špeciality a atmosféru tohto malebného koloniálneho mestečka Čoroní. Túto idylku nám pokazili len ľudia – obchodníci, ktorí mi bez mihnutia oka predávali svoj tovar aj za päť násobne vyššiu cenu. Znova sa potvrdilo ,,koľko rečí vieš, toľko krát si človek“. Iba mladé čašníčky v reštauráciách boli so mnou ochotné komunikovať anglicky. Ohúril ich náš blonďavý, čiperný Chuanito, ako znie jeho meno španielsky. Chceli vedieť, ako si žijú ,,biele“ deti v Európe. Po siedmich dňoch prišiel naradostený Peter, že našli úžasný prales a tiež aj harpyju. Síce len 10 mesačné mláďa, ktoré si stále poletuje poblíž hniezda, ale bol rád, že sprevádzal nadšencov pre prírodu – takých, ktorý prírodu vnímajú oveľa intenzívnejšie, ako iní smrteľníci. Doma krúžkujú a monitorujú nášho kráľa vtákov. Celkove bojujú nezištne za životné prostredie pre nás, aj budúce generácie. Pozrite si www.orolskalny.sk.

Tak už sme všetci traja komplet a môžeme pokračovať v našom výlete. Autobusom sme sa presunuli o 200 km po pobreží do oblasti koralových ostrovov Národného parku Morrocoy. Našim cieľom bolo dostať sa cez morskú lagúnu pri pobreží, na opustený ostrov s palmami a krásnou lagúnou. Pre tento účel sme mali so sebou gumený čln Helios, pádlo a Petrove silné ramená. Bola som tu s Petrom aj pred tými piatimi rokmi, ale viezol nás motorový čln.

Na otvorenej vode zálivu s Jankom sediacim na dne člna, s Petrom pádlujúcim proti vetru a morským prúdom som si nebola celkom istá, či chcem zažívať aj takéto dobrodružstvo. Až keď sme sa dostali do mangrovníkových labyrintov a uvidela palmy nášho ostrova vo vetre, vedela som, že už sa nechceme vrátiť. V jednej z lagún sme sa stretli s rybármi na motorovom člne. Peter im rozprával, ako to vlastne u nich vo Venezuele vyzerá, samozrejme poukazoval fotky a nadšení rybári, ktorí sa v živote dostali len tak do 100 km od svojho domova, nám podarovali pár rýb zo svojho úlovku.

Krásna priezračná lagúna, biely piesok, palmy, kraby, ktorí vyliezajú ako náhle zacítia nejaké naše potraviny, pečené ryby na ohni, Janko čľapkajúci sa v mori – tak takto som si to aj predstavovala. No predsa sa našiel niekto, kto nám to musel trocha znepríjemniť- nočné komáre. Traja sme sa tlačili v malom stane, v ktorom najviac miesta zabral samozrejme rozvalený Janko. Tešili sme sa na každý východ slnka, kedy komárom končila ,,pracovná“ doba. Proste sme zažili kus romantiky, ale vôbec nie gýčovej.

Cestou naspäť k pevnine sme v spleti mangrovníkov trochu poblúdili a netrafili na prvý krát naše prístavisko. Dostali sme sa tichým člnom k brehu, na ktorom práve pred našimi očami a objektívom kamery odrezávali domorodci hlavu obrovskej morskej korytnačke. Prišla len na breh naklásť vajíčka, a to sa jej stalo osudným. Vôbec to nebol pekný pohľad. Podotýkam, že to bolo v Národnom parku. Ekologické povedomie väčšiny miestnych je na úrovni niektorých našich spoluobčanov.

Sme v civilizácii. V penzióne sme zo seba spláchli slaný morský piesok, zbalili kufre a znova presun autobusom. Nočným spojom sme sa presunuli o 850 km na juh do oblasti Amazonas. Autobusy sú v tejto krajine 4x lacnejšie ako na Slovensku. Odvíja sa to od ceny pohonných hmôt. Tie sú vo Venezuele asi 12 x lacnejšie. Cesta do hlavného mesta provincie Puerta Ayakúča trvala 11hodín, to aj s kompou cez rieku Orinoko, lebo most sa ešte len buduje. Malý to zvládal v pohode, akurát sa v zvýšenej miere dožadoval svojho prídelu materinského mlieka.

V Amazonas sme naplno využili náš čln a plavili sme sa ním po rieke Atabapo. Táto rieka je prítokom Orinoka, na jej druhom brehu je už Kolumbia. Ďalej na juh pokračuje Venezuela s územím asi ako 4x Slovensko, ale cesty tam už nevedú. Pre prírodu je tento stav super, inak by sa tu pálil a drancoval prales. Cesta vedie po veľtoku Orinoko širokom asi 2-3 km. Trojhodinová plavba rýchlym motorovým člnom bola tiež krásny zážitok. Z rieky vytŕčali krásne obrovské okrúhle balvany, na mnohých je vidieť čiaru maximálnej hladiny. Je o 10 metrov vyššie. Prales, kŕdle vtákov, papagáje. Prichádzame do mestečka San Fernando de Atabapo. Je veľké asi ako Čachtice, ďalej na juh už len Amazonské pralesy, rieky, Indiáni. Peter sa tam plavil v 2005-tom roku 16 dní k Indiánom Yanomami. Náš cieľ je omnoho jednoduchší. Nájsť si peknú pláž s bielym pieskom a kúpaním v tmavej, ale zato krištáľovo čistej vode farby koka-koly. Komárov tu naopak vôbec niet. Teplota vody neuveriteľných 34 stupňov. Neďaleko je indiánska osada. Čakali sme chudobných domorodcov v chatrčiach, ako to poznáme z Delty. Opak bol pravdou – motorové člny, moderná škola a decká počúvajú hudbu zo slúchadiel. Aj od týchto dobrých ľudí sme dostali z úlovku rýb. Pod prístreškom z palmových listov, pri západe slnka chutili pečené ryby skvele.

Naša cesta nebola len o prírode. Posledné dni sme sa zdržovali v Caracase a v okolí. Navštívili sme ZOO, jazdili sme metrom, túlali sa uličkami Caracasu s malými kaviarničkami a pouličnými obchodníkmi. Deň pred odchodom sme sa presunuli posledný krát k moru do mestečka Makuto už neďaleko letiska.

Bolo toho viac, aj juhoamerické ,,maňána“- nabudúcea a bežanie na autobusy, presuny s kočíkom, dvoma kuframi a 16-kg člnom. Ubytovanie či pod stanom, či v penziónoch s klímou, sprchou, raňajkami. Strava lacná, dobrá a vééééľa. Šťavnaté ovocie, ktoré chutí úplne inak, ako z našich marketov. Okrem Jankových potničiek žiadne zdravotné problémy. Janko bol smelý, komunikatívny a tou svojou detskou rečou sa prihováral každému, kto sa naňho aspoň trocha usmial. Komunikoval stále.

Naše 24-dňové spoločné putovanie je na konci. Každý sme nasadli do svojho lietadla (iné letecké spoločnosti) a o 13.hod neskôr sme sa stretli doma v Európe.

Prajeme každému z Vás nejakú cestu - hocikam. S najbližšími, vyčistiť hlavu a byť spolu na neobvyklých miestach – zážitky prídu !

Zdenka, Janko a Peter Ondrejovičovci

Výstava trofejí zveri ulovenej v okrese Nové Mesto nad Váhom a Trenčín v roku 2009

Kálnica 13. - 14. marca 2010

Regionálna organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu so sídlom v Trenčíne usporiadala na základe poverenia Slovenskej poľovníckej komory v kultúrnom dome v Kálnici pri Novom Meste nad Váhom 13. a 14. marca 2010 chovateľskú prehliadku a výstavu poľovníckych trofejí ulovených v sezóne 2009 v revíroch okresov Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Chovateľskú prehliadku pre verejnosť otvoril predseda RgO SPZ Trenčín Ing. Pavol Arpáš. Prítomných návštevníkov vo svojom príhovore privítal starosta obce Ing. Miroslav Borcovan, výstave poprial úspešný priebeh a vyslovil želanie, aby Kálnica privíta takúto výstavu aj nabudúce.

Hodnotiteľská komisia RgO SPZ Trenčín posudzovala v dňoch 5. až 7. marca 2010 rekordný počet 687 trofejí, z toho 145 jeleních, 427 srnčích, 45 muflónich, 8 danielich, 53 diviačích, 5 líščích a 4 trofeje jazvečie. Na výstave bolo možné si prezrieť rekordný počet 65 trofejí ohodnotených medailou - 16 jeleních, 12 srnčích, 5 muflónich, 4 danielie, 14 diviačích, 4 líščie a 3 jazvečie.

PZ Hurban Beckov vystavilo nasledujúce trofeje:

1.	diviak - Miroslav Uherčík	100,55 b.
2.	diviak - Marek Čaňo	98 b.
3.	jeleň - Pavol Hladký (strieborná medaila ako druhý najlepší ulovený jeleň)	195,43 b.
4.	jeleň - Miroslav Uherčík (bronzová medaila - 4. najlepší ulovený jeleň)	182,67 b.
5.	jeleň - Radoslav Psotný (nájdený uhynutý jeleň nečlenom PZ Hurban Beckov)	168,45 b.
6.	jeleň - Miroslav Uherčík	117,05 b.
7.	jeleň - Pavol Hladký	91,00 b.
8.	jeleň - Miroslav Uherčík	85,55 b.
9.	srnec - Miroslav Uherčík	63,61 b.
10.	srnec - Marek Čaňo	63,59 b.
11.	srnec - Miloš Gúčik	58,02 b.
12.	srnec - Miroslav Uherčík	51,82 b.
13.	Martin Golány	3,00 b.
14.	srnec - Pavol Hladký	2,50 b.

Úspech v odstrele trofejových jeleňov sa ukázal hlavne po dlhodobej starostlivosti o revír a zver žijúcu v ňom.

Na príprave výstavy chovateľskej prehliadky sa podieľali členovia predstavenstva RgO, poľovníckej a osvetovej komisie, ale aj členovia dvoch kálnických poľovných revírov. Výstava sa tešila rekordnému záujmu poľovníckej, ale aj nepoľovníckej verejnosti - navštívilo ju viac ako 2000 návštevníkov nielen z okresov Trenčín a Nové Mesto nad Váhom, ale aj z okolitých okresov Myjava, Ilava, Bánovce nad Bebravou, Piešťany, Uherské Hradište, z Považskej Bystrice a Trnavy, ktorí nešetrili slovami chvály na adresu nielen organizácie výstavy, ale aj priestorov kultúrneho domu, ktorý výstavu prichýlil. Návštevníci výstavy uvítali možnosť zakúpenia poľovníckych odevov, literatúry, ale aj poľovníckych potrieb, rezbárskych prác, poľovníckych šperkov od predajcov z nášho regiónu, ale aj kvalitného poľovníckeho gulášu. Ján Kubiš počas oboch dní výstavy premietol návštevníkom viacero filmov s poľovníckou tématikou, pričom opäť upútal vlastnou produkciou záberov z našich chotárov.

Mgr. Ján Kucharovič, predseda Osvetovej komisie OPK Trenčín, Pavol Hladký, PZ Hurban Beckov

JÚN – MESIAC POĽOVNÍCTVA

Mesiac poľovníctva a ochrany prírody – aj také označenie má jún. Jeho základnou úlohou je vytvárať kladný vzťah k prírode nielen u dospelých, ale aj mládeže. Má nezastupiteľné miesto pri ochrane životného prostredia. Pripomeňme si, že práve teraz je obdobie, keď prichádza na svet nové potomstvo väčšiny z druhov u nás žijúcich zvierat, a preto sú oveľa citlivejšie na prítomnosť človeka.

Slnko a pekné počasie láka ľudí do prírody, škoda len, že sa v nej všetci nesprávajú čestne a ohľaduplne. Bolo by dobré zamyslieť sa nad tým, že aj človek je jej súčasťou a uvedomiť si, k čomu to zaväzuje. Predovšetkým v tomto období by sme sa mali snažiť, aby zver mala pokoj pri hniezdení, rodení. Nemali by sme ju rušiť hlučným správaním sa. Neznečisťovať prostredie odpadkami. Príroda sa dokáže odvďačiť tým, že nám poskytne oázu pokoja, ktorú všetci potrebujeme a aj vyhľadávame.

Absolútna väčšina členov a čakateľov PZ Hurban Beckov svoj dobrý vzťah k prírode a poľovníctvu, chovu a ochrane zveri premieňa v praxi na konkrétne činy a riadi sa uvedomelou poľovníckou etikou a morálkou. Všetkým členom, čakateľom a priaznivcom našej spoločnosti PZ Hurban Beckov, ktorí sa aktívne pričinili o dobré výsledky nášho poľovníctva, patrí vďaka a uznanie.

Podporte našu snahu, aby sme pre budúce generácie zachovali náš poľovný revír v takom stave, v akom je v súčasnosti.

Ing. Marek Jambor

NA POĽOVAČKE

Dňa 13. mája 2010 v raňajších hodinách ulovil poľovnícky hospodár PZ Hurban Beckov Pavol Hladký morku divú – kohúta s 18-timi perami vo vejári.

Na fotografii s predsedom PZ Hurban Beckov p. Miroslavom Uherčíkom drží úlovok. ***Pavol Hladký***

Beckovské slávnosti

VIDLOMET 2010 CHARITATÍVNE

VIDLOMET, majstrovstvá sveta v hode vidlami 3. generácie vznikol pred pár rokmi práve na Slovensku a za krátky čas prenikol do povedomia aj v zahraničí. Po primáte „Top šport" v AGRO sektore, je na najlepšej ceste stať sa našim najznámejším netradičným športom. Dohoda medzi najväčšou svetovou organizáciou pomáhajúcou deťom po celom svete UNICEF a VIDLOMETOM sa stala v súčasnosti realitou. Už teraz v mesiaci júl poputuje výťažok z VIDLOMETU na dopravu vakcín proti novorodeneckému tetanu a samotné zaočkovanie do Laosu.

VIDLOMET, majstrovstvá sveta v hode vidlami 3. generácie, sa uskutoční tento rok počas Beckovských slávností v obci Beckov. Zúčastniť a zahádzať si vidlami môže každý.

Počas troch dní – 9.,10. a 11. júla 2010 sa na hudobnom pódiu vystriedajú populárne hudobné skupiny GLADIÁTOR, POLEMIC, Fuera Fondo, Slniečko. Nebude chýbať ani množstvo najrôznejších atrakcií.

Ako každý rok, aj tento zaplnia Beckov remeselníci s výrobkami, ktoré si môžete zakúpiť, či obzrieť ich výrobu na vlastné oči. Priamo pod skalným bralom hradu Beckov vás uchvátia stredoveké šermiarske súboje, reprodukcie dobovej vojny a workshopy pre deti a rodičov v podaní Bludných rytierov.

Novinkou Beckovských Slávností budú okrem netradičného kopania futbalových pokutových kopov aj diskusné fóra pod záštitou známeho slovenského cestovateľa a rodáka z Beckova Petra Ondrejoviča alias Becka na témy vikingská kuchyňa, horská cykloturistika, jaskyniarstvo a mnohé ďalšie.

Záverečný deň sa bude niesť v pokojnej atmosfére dobového remeselného jarmoku, svätej omše v miestnom kostole, vystúpenia beckovského speváckeho zboru v kláštore, dychovej hudby v podaní Bučkovanky, Skalanky a FS Máj a prestížneho futbalového stretnutia Beckov and friends proti výberu sveta. Samozrejme, že nebude chýbať ani chutné občerstvenie pre všetky mlsné jazýčky.

Viac informácií nájdete na www.beckovskeslavnosti.sk!

Agentúra Double Agency

REGIONÁLNY PRETEK

Dňa 16. mája 2010 na strelnici v Starej Turej sa uskutočnil regionálny pretek miest Trenčín a Nové Mesto nad Váhom v malokalibrovkovom prebore 4x10 rán, na ktorom s nástrelom 389 zo 400 možných bodov zvíťazil Ing. Ján Kováčik strieľajúci za PZ Hurban Beckov, kde je členom. ***Pavol Hladký***

Retrospektívny pohľad na činnos oddielu kulturistiky

Po zaregistrovaní kulturistického oddielu Beckov dňa 18. 8. 1990 na Slovenskom zväze telovýchovy a športu v Bratislave sa pred dvadsiatimi rokmi beckovskí kulturisti stali prvým oficiálnym oddielom vo vtedajšom okrese Trenčín.

Predsedom sa stal Pavol Jarábek, ktorý sa spod Javoriny do Beckova priženil, založil rodinu a po ukončení stavby rodinného domu sa vo voľnom čase venoval svojej záľube – kulturistike. Medzi zakladajúcimi členmi bol Daniel Hladký, Viliam Vazovan, Tomáš Masarik, Viktor Nožina, Peter Hanáček Techniku a poradenstvo na správne usmernenie pri cvičení študovali chlapci z odborných časopisov Tréner, Fitplus, Muscle&Fitness. Inšpiráciou do cvičenia im bola účasť v hľadisku na rôznych súťažiach. V prvých rokoch po začatí činnosti oddielu povzbudzovali na pódiu svojho pretekára Pavla Jarábka, ktorý reprezentoval Beckov na celoštátnych súťažiach. Popritom sa venoval ako tréner príprave svojich zverencov. Jedným z nich bol aj Juraj Vrábel, ktorý (ako si na to spomína P.Jarábek) zaklopal na dvere jeho domu v Beckove v roku 1994 so slovami: „Pán Jarábek, ja som síce z Trenčína, pracujem na PZ, ale zaujíma ma kulturistika a bol by som bol rád, keby ste ma trénoval.“ O rok v Hradci Králové bol Vrábel bronzový pred svojím trénerom a súperom Jarábkom. O dva roky bol majstrom republiky, ďalšia úspešná kariéra ho čakala na majstrovstvách sveta po zisku striebra. Keďže pôvodne „amatér“ pripravil takého úspešného pretekára svetových kvalít, mal P. Jarábek záujem zdokonaliť sa v odborných vedomostiach, ktoré by mu pomáhali pripraviť ďalších kvalitných pretekárov. Spomenieme prvú ženskú pretekárku z Beckova Luciu Striežencovú, ktorá v roku 1999 obsadila na majstrovstvách republiky 4. miesto, keď prvé tri medailistky boli už ostrieľané pretekárky zo svetových súťaží, napr. Jana Purdiaková. Snaha o zdokonalenie vzdelania bola zavŕšená v roku 2000, keď Pavol Jarábek a jeho manželka Ing. Darina Jarábková, rod. Dvoranová, ukončili štúdium na Fakulte telesnej výchovy a športu UK v Bratislave a boli promovaní ako tréneri I. triedy v odbore kulturistika, silový trojboj a fitness.

Podľa výsledkov na súťažiach v príprave pretekárov a vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie získal tréner I. triedy P. Jarábek z Beckova uznanie aj v slovenskej asociácii, kde ho poverili pracovať vo výbore športovo-technickej sekcie. Preto bol pre beckovský oddiel významným medzníkom začiatok tretieho tisícročia, keď ho v roku 2001 poverila SAKFST usporiadať majstrovstvá republiky v kulturistike a fitness s nomináciou na Európu. Takýmto spôsobom sa celá republika dozvedela o Beckove ako o centre kulturistiky na Považí, ktorý bol dejiskom nominačných republikových súťaží trikrát – v roku 2001, 2003 a 2008.

Pavol Jarábek s manželkou si vážia ocenenie Cenu starostu obce Beckov za rozvoj športu, ktoré im udelil počas konania Beckovských letných slávností v roku 2001. Ocenenie pre kulturistický oddiel za zviditeľnenie obce a prácu v oblasti športu udelil starosta obce pri príležitosti osláv 800.výročia prvej písomnej zmienky o obci Beckov.

Zviditeľnenie obce známej dávnou, zaujímavou históriou spôsobom dynamickým, propagujúcim pohyb a novodobé športové aktivity na tej istej pôde, je kombinácia veľmi zaujímavá, pôsobivá a účinná. Je to vidieť počas letnej sezóny, keď v mnohých z návštevníkov NKP hradu Beckov sa prebudil záujem o návštevu našej obce práve po spropagovaní majstrovstiev v celej republike.

Ing. Darina Jarábková

Beckovské noviny - vydáva: Obecný úrad Beckov. Adresa redakcie: Obecný úrad Beckov, č. tel.: (032) 7742 722, E-mail: redakcia-bn@ismo.sk. Redakčná rada: Mgr. Dana Badžgoňová, šéfredaktorka; Ing. Darina Jarábková, Lenka Martišová, Ľubomír Paulus, Mgr. Martina Striežencová, Iveta Martišová. Vychádza vo vydav. DELTA, Jiří Foldyna, tel. 0905 259 315, e-mail: delta@ismo.sk. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Evidenčné číslo Beckovské noviny - EV 2878/09. V súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 167/2008 Zb.(tlačový zákon) uverejňujeme, že vlastníkom novín je obec Beckov. Obec Beckov nájdete na internetovej stránke www.obec-beckov.sk
© DELTA

Kulturistická Olympia v Beckove

Možno sa niektorí naši spoluobčania pamätajú, ako v zimnom období pred 20-timi rokmi stretali mladých beckovských mužov s ruksakmi na chrbte. Nebola to však turistická sezóna, práve naopak. Obsah ich vakov by určite každého z vás prekvapil. Hádať ani na trikrát by vám nepomohlo odhaliť, čo za zásoby „proviantu“ prenášajú. Títo mladí muži, športom zanietení, smerovali do budovy bývalej evanjelickej školy oproti evanjelickému kostolu (objekt je v súčasnosti po rekonštrukcii a slúži SKC DOTYK ako núdzové bývanie). Po predchádzajúcom rôznorodom využití tohto objektu sa stali jeho priestory beckovskou „Olympiou“ pre nadšencov kulturistiky. Túto partiu tvoril Pavol Jarábek, Daniel Hladký, Viliam Vazovan, Tomáš Masarik, Viktor Nožina, Peter Hanáček. Bola to pôvodná členská základňa budúceho kulturistického oddielu. Z domu si so sebou prinášali nakálané polienka do kachlí, ktoré vyhrievali priestory, aby mali pripravené vhodné podmienky na ich zábavu. Technické vybavenie si zruční chlapci vyrobili svojpomocne. Základom boli lavičky a činky – to je vlastne hlavné náradie pre posilňovanie, s ktorým sa dá precvičiť každá svalová partia na tele. Na čo mohli byť pyšní, bola olympijská činka – originálna – s parametrami pre vrcholové súťaže, ktorú zabezpečil P. Jarábek. Následne boli 8. 8. 1990 zaregistrovaní ako prvý oddiel kulturistiky v trenčianskom kraji. Jeho predsedom sa stal Pavol Jarábek, ktorý bol aj prvým pretekárom za Beckov. Tak začali členovia kulturistického oddielu Slovan Beckov svoju činnosť. Tento rok si pripomínajú 20. výročie od jeho založenia. Mať vlastný oddiel bolo úspechom, akoby dosiahli vrchol Olymp.

Ing. D. Jarábková

